

ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัด
เทศบาลนครแหลมฉบัง

ธรรมวิทย์ เกียรติสมกิจ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัด
เทศบาลนครแหลมฉบัง

ธรรมวิทย์ เกียรติสมกิจ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

KNOWLEDGE OF BUDGETARY OPERATIONS PROCESS OF OFFICERS IN
LAEMCHABANG MUNICIPALITY

THAMAWIT KIATSOMKIT

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION

BURAPHA UNIVERSITY

2020

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ ธรรมวิทย์ เกียรติสมกิจ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์ ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

ที่ปรึกษา เลขาธิการ ประธาน

(อาจารย์ ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

(อาจารย์ ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร. เอกวิทย์ มณีธร)

วันที่ 16 เดือน 6 พ.ค. 2563

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่ 16 เดือน 12 พ.ศ. 2563

61930011: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต; รป.ม.

คำสำคัญ: งบประมาณ, พนักงานเทศบาล, เทศบาลนครแหลมฉบัง

ธรรมวิทย์ เกียรติสมกิจ : ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง. (KNOWLEDGE OF BUDGETARY OPERATIONS PROCESS OF OFFICERS IN LAEMCHABANG MUNICIPALITY) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: อุษณากร ทาวะรัมย์, รป.ค., ชิตพล ชัยมะดัน, ปร.ค. ปี พ.ศ. 2563.

การศึกษาเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังและเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำนวนทั้งสิ้น 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่สถิติทดสอบ (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ประกอบกับการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's method) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยภาพรวม พบว่า ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับปานกลางทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption), ด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution) และด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation) ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

61930011: MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION; M.P.A.

KEYWORDS: BUDGET, MUNICIPAL OFFICER, LAEMCHABANG MUNICIPALITY

THAMAWIT KIATSOMKIT : KNOWLEDGE OF BUDGETARY OPERATIONS
PROCESS OF OFFICERS IN LAEMCHABANG MUNICIPALITY. ADVISORY
COMMITTEE: AUSANAKORN TAVAROM, D.P.A., CHITTAPOL CHAIMADAM, Ph.D.
2020.

The research on “Knowledge of budgetary operations process of municipal officers in Laemchabang City Municipality” had the objective to: 1) study the level of knowledge of budgetary operations process of municipal officers under the Laemchabang City Municipality; and 2) comparison of knowledge of budgetary operations process under the Laemchabang City Municipality classified by age, level of education, job positions and work experience, collected data from a sample of the municipal officers in Laemchabang City Municipality, total of 159 people, tools used in study were questionnaires, statistics used in data analysis in the research, namely descriptive statistics such as frequency, percentage, and comparative analysis of knowledge of budgetary operations process of municipal officers under the Laemchabang City Municipality by using inferential statistics such as t-test and One-way ANOVA with Scheffe’s method of multiple comparison test at a significant level .05.

The result of study found that the knowledge of budgetary operations process of the municipal officers under the Laemchabang City Municipality in overall was at moderate level, when considering each aspect found that the municipal officers under the Laemchabang City Municipality have a moderate level of knowledge of budgetary operations process in all aspects, including budget adoption, budget execution and budget preparation respectively; the comparison of knowledge of budgetary operations process of the municipal officers under the Laemchabang City Municipality found that the municipal officers under the Laemchabang City Municipality with different age, level education, job positions and work experience had different knowledge of budgetary operations process at statistically significant level of .05

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง” นี้ ผู้วิจัยมีแนวความคิดที่อยากจะศึกษาถึงความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง วางแผนและพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณให้กับพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความรู้จากอาจารย์ ดร.จิตพล ชัยมะดัน ที่ได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คณะผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง ปลัดเทศบาลนครแหลมฉบังและหัวหน้าส่วนราชการ เทศบาลนครแหลมฉบัง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบุคลากรประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้คำปรึกษาและแนะนำในการจัดทำงานวิจัยในครั้งนี้

ธรรมวิทย์ เกียรติสมกิจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง	1
สารบัญภาพ	1
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณ	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น.....	17

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลนครแหลมฉบัง	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
เกณฑ์การแปลผล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิจัย	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	48
ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ ของพนักงาน เทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง	50
ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานการศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้าน งบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน	59
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
สรุปผลการวิจัย	66
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	77
ประวัติย่อของผู้วิจัย	95

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 อัตรากำลังพนักงานเทศบาล ณ เดือนตุลาคม 2562	29
ตารางที่ 2 สรุปตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาล	35
ตารางที่ 3 รายละเอียดการสรุปตัวแปรต้นและตามที่ใช้ในการวิจัย	36
ตารางที่ 4 สรุปตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย	39
ตารางที่ 5 ตารางแสดงการสุ่มในแต่ละกลุ่ม	42
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	48
ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	48
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งงาน	49
ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	49
ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)	50
ตารางที่ 11 สรุประดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation).....	52
ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)	52
ตารางที่ 13 สรุประดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)	55
ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution)	56

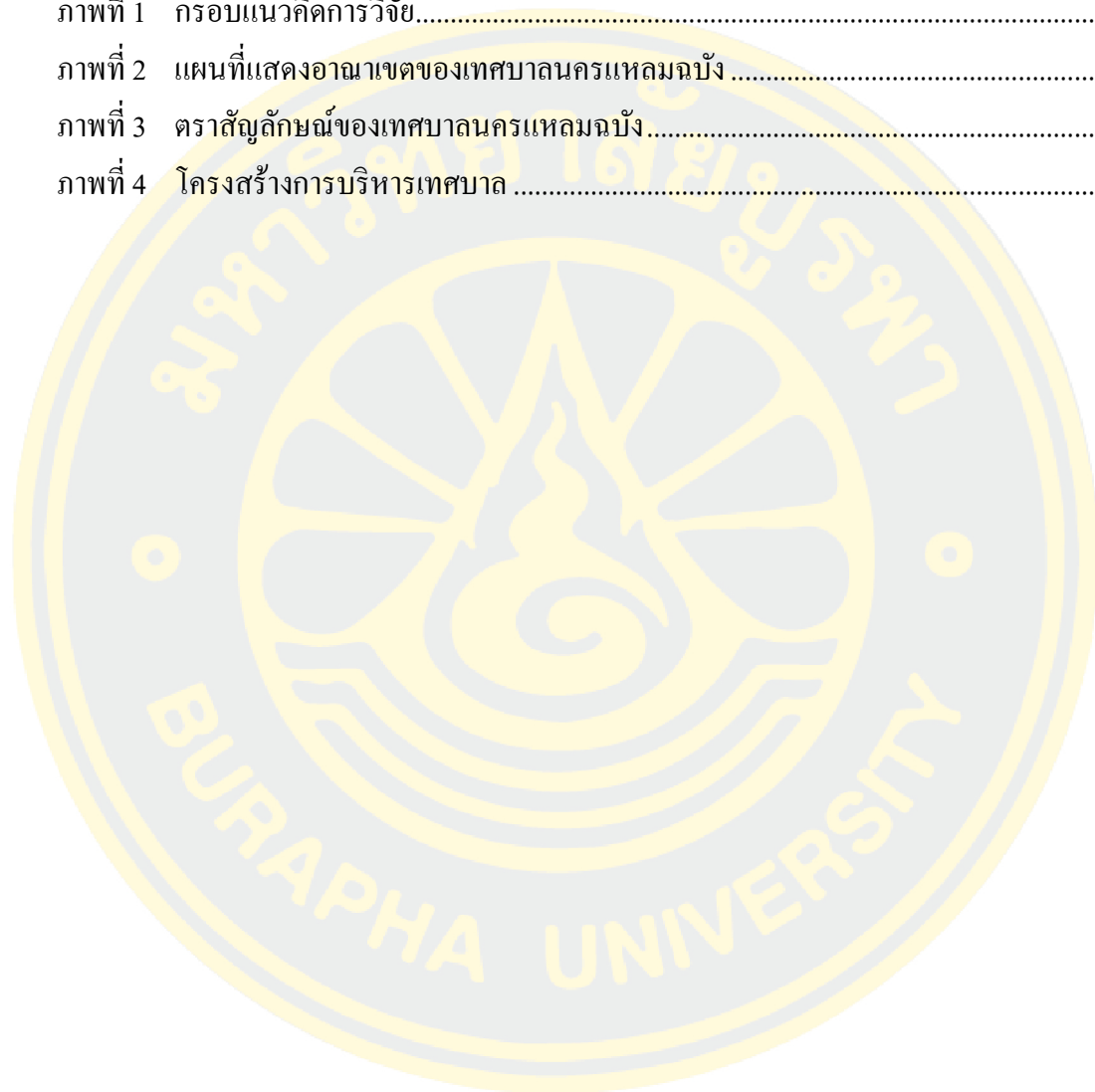
ตารางที่ 15	สรุประดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution).....	58
ตารางที่ 16	สรุปภาพรวมของระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ทั้ง 3 ด้าน	58
ตารางที่ 17	การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ.....	59
ตารางที่ 18	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ.....	60
ตารางที่ 19	การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามระดับการศึกษา	61
ตารางที่ 20	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามระดับการศึกษา	61
ตารางที่ 21	การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	62
ตารางที่ 22	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	63
ตารางที่ 23	การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	63
ตารางที่ 24	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	64
ตารางที่ 25	ผลการทดสอบสมมติฐาน	65
ตารางที่ 26	วิเคราะห์ดัชนีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อความแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์	88
ตารางที่ 27	ค่าความยากง่ายแบบวัดความรู้ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)....	90

ตารางที่ 28 ค่าความยากง่ายแบบวัดความรู้ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)	91
ตารางที่ 29 ค่าความยากง่ายแบบวัดความรู้ด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution)	93

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2 แผนที่แสดงอาณาเขตของเทศบาลนครแหลมฉบัง	24
ภาพที่ 3 ตราสัญลักษณ์ของเทศบาลนครแหลมฉบัง.....	25
ภาพที่ 4 โครงสร้างการบริหารเทศบาล	28

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐ ในระบบประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลาง (Decentralize) ลง เหลือภารกิจหลักที่ต้องทำเท่าที่จำเป็นและให้ประชาชนได้มีส่วนในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้น

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจึงเป็นการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจหน้าที่ใหม่ระหว่าง ส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปในสภาพที่มี สังคมกลุ่มที่หลากหลาย มีความต้องการและความคาดหวังจากรัฐที่เพิ่มขึ้นและแตกต่างกัน ชัดแจ้ง ในขณะที่รัฐเองก็มีขีดความสามารถและทรัพยากรที่จำกัดในการตอบสนองปัญหาความต้องการที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่น จึงจำเป็นจะต้องกระจายอำนาจให้ประชาชนได้ปกครองตนเอง

หลักสำคัญของการกระจายอำนาจ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทั้งในระดับองค์กร ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ โดยเฉพาะองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้มากที่สุด เนื่องจากเป็นองค์กรปกครองที่ได้รับการกระจายอำนาจ (Decentralization) จากรัฐบาลกลางให้ ประชาชนมีอำนาจในการปกครองตนเอง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปรียบเสมือนรัฐบาล ของท้องถิ่น มีอำนาจในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระและสามารถตอบสนองต่อ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้มากที่สุด (วัชรินทร์ อินทพรหม, 2560, หน้า 178)

เทศบาลในประเทศไทยได้ถือกำเนิดขึ้นมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดย พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แนวความคิดและรูปแบบโครงสร้างของเทศบาลจัดได้ว่าเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรูปแบบการปกครองเช่นเดียวกับประเทศตะวันตก เนื่องจากท้องถิ่น ในประเทศไทยมีสภาพที่แตกต่างกัน บางแห่งเป็นชุมชนขนาดใหญ่ บางแห่งเป็นชุมชนขนาดเล็ก ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาลให้เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น พระราชบัญญัติดังกล่าว จึง แบ่งเทศบาลออกเป็น 3 ระดับ คือ เทศบาลตำบลเป็นเทศบาลขนาดเล็ก เทศบาลเมืองเป็นเทศบาล ขนาดกลาง และเทศบาลนครเป็นเทศบาลขนาดใหญ่

เทศบาล ถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามหลักกระจายอำนาจซึ่ง เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด และเป็นหน่วยงานบริการที่มีบทบาทหน้าที่หลักในการ

ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย ตลอดจนมีบทบาทหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเขตเทศบาล ทั้งด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณสุข ปลอดภัย สาธารณูปการ การส่งเสริมอาชีพและรายได้ ชีวิตความเป็นอยู่ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรืออาจกล่าวได้ว่าหน้าที่ของเทศบาล คือ การให้บริการสาธารณะ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้กับประชาชนในพื้นที่ (อภิษยานนท์ ลำดี, 2556, หน้า 1)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดการแบ่งอำนาจหน้าที่ การจัดสรรรายได้ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบรับไปดำเนินการเป็นผลให้มีการถ่ายโอนภารกิจงบประมาณและบุคลากรที่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเคยดำเนินการ ไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สมปรารถนา พนมอุทัย, 2553, หน้า 1)

สำหรับการตั้งงบประมาณรายจ่ายในแต่ละปีนั้นกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้แจ้งชักซ้อมแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณเพื่อที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำงบประมาณเป็นไปได้อย่างมีความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและนอกจากนี้ การบริหารงานงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีหน่วยงานในการตรวจสอบและรายงานรายรับ-รายจ่ายประจำปี สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัด อำเภอ ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย (วาลูกา อรุณชาติ, 2557, หน้า 2)

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารงานด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารเงินงบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อตอบสนองต่อกิจกรรมภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง รวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชน ในรูปแบบของการบริการสาธารณะ เพื่อบริการประชาชนและสังคมในท้องถิ่นของตนเอง

เทศบาลนครแหลมฉบัง ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตาม “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2534” ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 108 ตอนที่ 211 ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2534 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2535 โดยยกฐานะพื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลอ่าวอุดม(เดิม) อำเภอศรีราชา (ซึ่งประกอบด้วย 4 ตำบล 19 หมู่บ้าน คือ ตำบลทุ่งสุขลา หมู่ที่ 1-12 ตำบลบึง หมู่ที่

1, 5, 9 และ 10 ตำบลสุรศักดิ์ หมู่ที่ 3 และ 9 และตำบลหนองขาม หมู่ที่ 11) และพื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลบางละมุง 3 (เดิม) อำเภอบางละมุง (ซึ่งประกอบด้วย พื้นที่บางส่วนของตำบลบางละมุง จำนวน 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 4, 6, 7, 8 และ 9) รวมเป็น 2 อำเภอ 5 ตำบล 24 หมู่บ้าน ด้วยเหตุผลที่ว่า "เนื่องจากพื้นที่ใน ตำบลทุ่งสุขลาและพื้นที่บางส่วนของตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบลบึง อำเภอสรีราชา และ ตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึก อันเป็นท่าเรือพาณิชย์หลักของประเทศ ตลอดจนเป็นเขตพัฒนาอุตสาหกรรมและศูนย์พาณิชยกรรม เพื่อการส่งออกตามโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สมควรจัดตั้งท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดังกล่าวเป็น เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ควบคุมและบังคับใช้แผนพัฒนาเมือง ตลอดจนเป็นหน่วยงานที่จะให้บริการสังคมแก่ชุมชนและดำเนินกิจการของอุตสาหกรรมต่าง ๆ ก่อให้เกิดประชาชนได้ปกครองดูแลและทำนุบำรุงท้องถิ่นของตนตามระบบเทศบาล ต่อมาเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2553 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปลี่ยนแปลงฐานะ เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี เป็นเทศบาลนครแหลมฉบัง

เทศบาลนครแหลมฉบังเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีงบประมาณจำนวนมากในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ และภารกิจมากมายในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากรายรับและรายจ่ายใน 5 ปีงบประมาณหลังสุด (พ.ศ. 2557-2561) ที่เพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปี สิ่งที่น่าสนใจในการศึกษา คือ พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีความแตกต่างในปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน ในฐานะที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมของเทศบาลที่ต้องมีกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณมากน้อยเพียงใด ซึ่งเทศบาลนครแหลมฉบังมีพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลฯ จำนวน 266 คน เป็นผู้ดำเนินงานด้านต่าง ๆ ซึ่งทุกคนมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการงบประมาณไม่มากก็น้อย โดยกระบวนการงบประมาณทุกขั้นตอนอยู่ภายใต้ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับงานงบประมาณ หากพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณที่ดีเพียงพอ จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง วางแผนและพัฒนา

กระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณให้กับพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังอยู่ในระดับใด
2. การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และ ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และ ประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. พนักงานเทศบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของเทศบาลนครแหลมฉบังแตกต่างกัน
2. พนักงานเทศบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของเทศบาลนครแหลมฉบังแตกต่างกัน
3. พนักงานเทศบาลที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของเทศบาลนครแหลมฉบังแตกต่างกัน
4. พนักงานเทศบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของเทศบาลนครแหลมฉบังแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยได้นำ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นตัวแปรการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่

1. อายุ (กิมรวย เป้นทอง, 2548; เกศวรงค์ ยิ่งยง และชนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เกรื่อน้ำคำ, 2560; สนอง บุญเพิ่ม และรศ.ปราโมทย์ ลำไย และรศ.ไฉไล ศักดิรวพงศ์, 2556)
2. ระดับการศึกษา (นันทวรรณ ใจสิทธิ, 2559; สนอง บุญเพิ่ม และรศ.ปราโมทย์ ลำไย และรศ.ไฉไล ศักดิรวพงศ์, 2556)
3. ตำแหน่งงาน (อุทัยวรรณ ภูพานไร่, 2551; ปรานี คะหาราช, 2559; คุณุทัย สอาดนัก, 2560; นรรชพงศ์ ไคร้เครือ และนันทยา บุตรสิน, 2558)
4. ประสบการณ์การทำงาน (นรรชพงศ์ ไคร้เครือ และนันทยา บุตรสิน, 2558; วารุณี ขำ สวัสดิ์ และสิทธิเดช สิริสุขะ, 2558; เกศวรงค์ ยิ่งยง และชนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เกรื่อน้ำคำ, 2560; สนอง บุญเพิ่ม และรศ.ปราโมทย์ ลำไย และรศ.ไฉไล ศักดิรวพงศ์, 2556)

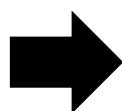
ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยกระบวนการงบประมาณทั้ง 3 ขั้นตอน ของ Sherwood (1964, อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์, 2544, หน้า 27) ประกอบด้วย การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation) การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption) และการบริหารงบประมาณ (Budget execution) มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้ได้ดังนี้

ตัวแปรต้น

(Independent Variable)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ
2. ระดับการศึกษา
3. ตำแหน่งงาน
4. ประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม

(Dependent Variable)

- ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่
1. การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)
  2. การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)
  3. การบริหารงบประมาณ (Budget execution)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง
2. ทำให้ทราบถึงการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง วางแผนและพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณให้กับพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีกำหนดขอบเขตกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ตามขอบข่ายกระบวนการงบประมาณ 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

- 1.1 การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)
- 1.2 การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)
- 1.3 การบริหารงบประมาณ (Budget execution)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากร

การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยพนักงานเทศบาลดังกล่าวจะหมายถึงข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในเทศบาลนครแหลมฉบัง จำนวน 266 คน (เทศบาลนครแหลมฉบัง, 2562)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลในช่วงตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2562 ถึง เมษายน 2563

นิยามศัพท์เฉพาะการวิจัย

ความรู้ หมายถึง ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ด้านงบประมาณ เพื่อใช้ในเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนคร แหหลวง ประกอบด้วย การจัดเตรียมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ และการบริหาร งบประมาณ

กระบวนการ หมายถึง กรรมวิธีหรือลำดับการกระทำที่ดำเนินต่อเนื่องกัน ไปจนสำเร็จลง ในระดับหนึ่ง

งบประมาณ หมายถึง แผนงานหรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับและรายจ่าย แสดงในรูปตัวเลขจำนวนเงินการตั้งงบประมาณ คือ การแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลข จำนวนเงิน

งบประมาณรายจ่าย หมายถึง งบประมาณที่สภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบและผู้นาย ราชการจังหวัดหรือนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภออนุมัติตามที่กำหนดไว้ใน กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ทั้งนี้รวมทั้งงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติมและการโอนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่าชี้แจงงบประมาณด้วย

การจัดเตรียมงบประมาณ หมายถึง ความรู้ในเรื่องระเบียบการขอตั้งงบประมาณรายจ่าย ตั้งงบประมาณรายจ่ายได้ถูกต้องในหมวดรายจ่ายและประเภทรายจ่าย รวมถึงผู้มีอำนาจใน กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดนโยบายงบประมาณการ ประมาณการรายรับและรายจ่าย เพื่อยกร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้บังคับบัญชา และคณะผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความสอดคล้องต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ความพร้อมของหน่วยงานที่จะปฏิบัติงานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากงบประมาณที่มีต่อสังคม และด้านอื่น

การอนุมัติงบประมาณ หมายถึง ความรู้ในเรื่องระเบียบในการอนุมัติงบประมาณเรื่อง ต่าง ๆ เช่น การโอนงบประมาณ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดงบประมาณ เป็นต้น รวมถึง ระเบียบในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ ระยะเวลากำหนดของการขออนุมัติงบประมาณ การวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของการอนุมัติงบประมาณ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงมติ เห็นชอบร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณของสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การบริหารงบประมาณ หมายถึง ความรู้ในเรื่องระเบียบการบริหารงบประมาณ ผู้มี อำนาจในระเบียบการบริหารงบประมาณ การควบคุม กำกับ ดูแลการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตาม แผนการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรม ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็น องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุม การรายงาน การกำกับ

ติดตาม การประเมินผล การจัดทำงบประมาณ และการตรวจสอบงบประมาณ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

ปีงบประมาณ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ของปีหนึ่งถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

แผนงาน หมายถึง ภารกิจแต่ละด้านที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

งาน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนงาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

เทศบาล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งกฎหมายได้กำหนดอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร

หน่วยงาน หมายถึง สำนัก กอง ฝ่าย ตามโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

คณะผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี คณะเทศมนตรี และคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาท้องถิ่น หมายถึง สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาเทศบาล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เจ้าหน้าที่งบประมาณ หมายถึง ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

พนักงานเทศบาล หมายถึง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในเทศบาล ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการ โดยได้รับเงินจากงบประมาณ งบบุคลากร หมวดเงินเดือน (ฝ่ายประจำ) ของเทศบาล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบความคิดในการวิจัย มีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณ
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลนครแหลมฉบัง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

ความหมาย

กู๊ด (Good อ้างถึงใน มนัสนันท์ มีครุฑ, 2552, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่าเป็นข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่าง ๆ

บลูม (Bloom อ้างถึงใน มนัสนันท์ มีครุฑ, 2542, หน้า 26) นักการศึกษาชาวอเมริกัน กล่าวว่าความรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ ระลึกถึงวิธีและขบวนการต่าง ๆ หรือระลึกถึงแบบกระสวน โครงสร้าง วัตถุประสงค์ในด้านความรู้นั้นเน้นในเรื่องขบวนการทางจิตวิทยาของความจำเป็นขบวนการเชื่อมโยงการจัดระเบียบใหม่

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความรู้ไว้ว่า ความรู้ในที่นี้คือพฤติกรรมเบื้องต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้อาจจะโดยการนึกได้หรือโดยการมองเห็นได้ ยินก็จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการ แก้ปัญหา มาตรฐานเหล่านี้ เป็นต้น จะเห็นว่าการจำได้หรือระลึกได้นี้ไม่ได้ใช้กระบวนการของการใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรืออาจกล่าวได้ว่าไม่ได้ใช้ความสามารถของสมองมากนัก ซึ่งเป็นระดับของพฤติกรรมขั้นต้น

อุทุมพร ทองอุไร (2523, หน้า 68) ให้ความหมายของความรู้ คือพฤติกรรมและสภาพการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึง หรือการระลึกได้ก็ตาม เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้โดยเริ่มต้นจากการรวมสาระต่าง ๆ เหล่านี้ จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่ความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นไป

สุนันท์ ศลโกสุม (2524, หน้า 15) ได้กล่าวถึงความรู้อันหมายถึง ความสามารถในการคงไว้รักษาไว้ซึ่งข้อเท็จจริง เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ส่วนในด้านของความเข้าใจนั้นหมายถึง ความสามารถในการเก็บรวบรวมความรู้และขยายความรู้ความจำนั้นให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล

บลูม (Bloom อ้างถึงใน อุทุมพร ทองอุไร, 2523, หน้า 191-194) ได้จำแนกความรู้ออกมาเป็น 3 ขั้นตอน โดยเรียงจากซับซ้อนน้อยที่สุดไปหาที่ซับซ้อนมากที่สุด

1. ความรู้เฉพาะสิ่ง (Knowledge of specifics) คือ การระลึกถึงสิ่งเฉพาะและชิ้นส่วนของสารที่อยู่โดดเดี่ยว การเน้นอยู่ที่สัญลักษณ์ที่มีความหมายเชิงรูปธรรม เรื่องนี้จัดอยู่ในระดับต่ำสุดของความเป็นนามธรรม ซึ่งอาจได้รับการคิดว่าเป็นหน่วยงานสิ่งที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมของความรู้ที่สร้างขึ้น ได้แก่

1.1 ความรู้เกี่ยวกับคำเฉพาะ (Knowledge of terminology) เป็นความรู้ในเรื่องสัญลักษณ์จำเพาะบางอย่าง (ทั้งทางภาษาและมีใช้ภาษา) รวมทั้งความรู้ทางสัญลักษณ์ที่ยอมรับกันแล้ว ความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียว หรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้น ๆ

1.2 ความรู้ในเท็จจริงเฉพาะ (Knowledge of specific facts) เป็นความรู้ในเรื่องวันที่ เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ ฯลฯ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียว หรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์สัญลักษณ์นั้น ๆ

2. ความรู้เรื่องวิถีและวิธีการจัดการกระทำกับสิ่งเฉพาะ (Knowledge of way and means of dealing with specifics) คือ ความรู้ในเรื่องวิธีการในการจัดระเบียบ ในการศึกษา ในการตัดสินใจ และในการวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งวิธีการค้นคว้า ลำดับผลที่ได้ตามเวลาในปฏิทินและมาตรฐานของการตัดสินใจในแต่ละสาขา และรูปแบบของการจัดระเบียบตามสาขากำหนด และดำเนินการ ความรู้นี้จัดอยู่ในระดับกลางของความเป็นนามธรรมอยู่ระหว่างความรู้เฉพาะสิ่งกับความรู้ทั่วไป ได้แก่

2.1 ความรู้แบบแผนนิยม (Knowledge of conventions) เป็นความรู้ในเรื่องลักษณะของวิถีทางในการจัดการกระทำ และการนำเสนอความคิดและปรากฏการณ์ เพื่อการสื่อความหมายและความสอดคล้อง ผู้ทำงานในสาขาใช้ประโยชน์ แบบฉบับการปฏิบัติการและรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดกับวัตถุประสงค์ และมองดูเหมาะสมที่สุดกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง ควรสังเกตว่าแม้

รูปแบบและประเพณีจะเป็นสิ่งที่สมมุติขึ้นหรือเกิดขึ้นอย่างไม่ตั้งใจหรือมีฐานมาจากอำนาจทั้งหลายก็ตาม รูปแบบและประเพณีนิยมก็ยังคงมีอยู่เพราะเป็นผลงานของการตกลงของคนกลุ่มใหญ่ หรือเกิดจากการที่แต่ละคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราวปรากฏการณ์หรือปัญหา

2.2 ความรู้เรื่องแนวโน้มและลำดับเหตุการณ์ (Knowledge of trends and sequence) เป็นความรู้เรื่องกระบวนการ ทิศทาง และการเคลื่อนที่ของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเวลา

2.3 ความรู้เรื่องการจัดจำพวกและประเภท (Knowledge of classification and categories) เป็นความรู้เรื่องชั้นต่าง ๆ ชุด ส่วนและการจัดเรียงเรียง ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของสาขาวิชาที่กำหนด จุดมุ่งหมายของการโต้แย้ง หรือของปัญหาที่นำมา

2.4 ความรู้เรื่องเกณฑ์ (Knowledge of criteria) เป็นความรู้เรื่องเกณฑ์ตามข้อเท็จจริง หลักการ ความคิดเห็นและพฤติกรรมที่ได้รับการทดสอบหรือได้รับการตัดสินใจ

2.5 ความรู้เรื่องระเบียบวิธี (Knowledge of methodology) เป็นความรู้เรื่องวิธีสืบสวน เทคนิค และกระบวนการที่ใช้ในบางสาขา และที่ซึ่งใช้สืบสวนปัญหาและประสบการณ์หลายอย่าง การเน้นความรู้ของแต่ละบุคคลในเรื่องวิธีการมากกว่าความสามารถในการใช้วิธีการ

3. ความรู้เรื่องสากลและเรื่องนามธรรมในสาขาต่าง ๆ (Knowledge of the universals and abstractions in a field) คือ ความรู้เรื่องแผนและรูปแบบที่สำคัญ ๆ ที่ปรากฏการณ์และความคิดได้รับการจัดรวบรวมไว้ โครงสร้าง ทฤษฎี และข้อสรุปจำนวนมาก ซึ่งมีอิทธิพลต่อสาขาวิชา หรือซึ่งนำมาใช้ศึกษาปรากฏการณ์ หรือแก้ปัญหาในระดับนี้ จัดเป็นระดับที่สูงสุดของความเป็นนามธรรม ความซับซ้อน ได้แก่

3.1 ความรู้เรื่องหลักและข้อสรุปทั่วไป (Knowledge of principle and generalizations) เป็นความรู้เรื่อง ความเป็นนามธรรมบางอย่าง ซึ่งข้อสรุปข้อสังเกตปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม ซึ่งมีคุณค่าในการอธิบาย บรรยาย ทำนาย หรือกำหนดการกระทำหรือทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องที่สุดเท่าที่ทำได้

3.2 ความรู้เรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of theories and structures) เป็นความรู้เรื่องตัวหลักการและข้อสรุปทั่วไป รวมทั้งความสัมพันธ์ของมัน ซึ่งแสดงให้เห็นภาพพจน์ของเหตุการณ์ ปัญหา หรือสาขาที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจนครอบคลุมและเป็นระบบ ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรมมากที่สุด และได้รับการนำมาใช้แสดงความสัมพันธ์ และการจัดระเบียบของสิ่งจำเพาะต่าง ๆ จำนวนมาก

สรุป ความรู้ หมายถึง การรู้เรื่องข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ สถานที่ สิ่งของหรือบุคคล ที่เกิดจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นความจำเป็นที่มนุษย์ได้สะสมรายละเอียดของ

เรื่องราวปรากฏการณ์ไว้ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมาให้ปรากฏให้สังเกตวัดได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

แนวคิดและความหมายของการบริหาร

Kreitner (1998, pp. 5-9 อ้างถึงใน นพรัฐพล ศรีบุญนาท, 2555, หน้า 6) การบริหาร (Management) หมายถึง วิชาเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรที่จำเป็นขององค์กร อันได้แก่ เงิน อุปกรณ์และทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งหมายความถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความประหยัด

Hellriegel, Jackson and Slocum (1999, p.8 อ้างถึงใน นพรัฐพล ศรีบุญนาท, 2555, หน้า 6) การบริหาร หมายถึง ภาระหน้าที่หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการองค์การ ในด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุมทรัพยากรมนุษย์ที่ปฏิบัติงานในองค์การ รวมทั้งปฏิบัติงาน และกิจกรรมอื่น ๆ

Balkin (2002, p.4 อ้างถึงใน นพรัฐพล ศรีบุญนาท, 2555, หน้า 6) กล่าวว่าในความหมายทั่วไป การบริหารหมายถึง เอกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร โดยใช้อำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการ ไปกำกับดูแลผู้อื่น

Wehrich and Koontz (1994, pp. 4-5 อ้างถึงใน นพรัฐพล ศรีบุญนาท, 2555, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการของการออกแบบและการรักษาสภาพแวดล้อมอย่างหนึ่ง เพื่อให้เอกบุคคล สามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการได้

De Cenzo and Robbins (1996, pp. 4-5 อ้างถึงใน นพรัฐพล ศรีบุญนาท, 2555, หน้า 6) เห็นว่าการบริหารก็คือ กระบวนการของการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรบุคคล ในการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การบริหารจำเป็นต้องใช้การประสานองค์ประกอบสำคัญที่เรียกกันว่า “หน้าที่” (Functions) อันได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) เมื่อหน้าที่ทั้งสี่ดังกล่าวปฏิบัติอย่างสอดคล้องประสานกันแล้ว ก็สามารถกล่าวได้ว่า องค์การกำลังพยายามไปสู่ทิศทางที่ถูกต้องในการบรรลุความสำเร็จหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

Rue and Byars (2000, pp. 4-5 อ้างถึงใน นพรัฐพล ศรีบุญนาท, 2555, หน้า 6) เห็นว่าการบริหารหมายถึงรูปแบบการทำงานอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการประสานทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การ ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และเงินทุน เพื่อมุ่งสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

Katz and Kahn (1996, pp. 39-47 อ้างถึงใน นพรัฐพล ศรีบุญนาท, 2555, หน้า 6) กล่าวว่าระบบบริหารเป็นระบบย่อยขององค์การที่ทำหน้าที่ควบคุมและประสานระบบย่อยต่าง ๆ ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับองค์การ รวมทั้งหาทางผสมผสานเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ขององค์การ

องค์ประกอบทางการบริหาร

ธงชัย สันติวงษ์ (2539, หน้า 32 อ้างถึงใน ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์, 2553, หน้า 16) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทางการบริหารที่เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องหันมาให้ความสนใจงานด้านการบริหาร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การหรือของหน่วยงานที่ตั้งไว้ ซึ่งประกอบด้วย คน เครื่องจักร เงิน วัสดุ สิ่งของ และนอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปัจจัยทางการบริหารอีกกลุ่มหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จ งานในองค์การอันประกอบไปด้วย เรื่องการตลาด วิธีการปฏิบัติ การมุ่งใจในการปฏิบัติและวิธีการบริหารจัดการ

ดิน ปรัชญพฤทธิ (2539, หน้า 93 อ้างถึงใน ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์, 2553, หน้า 17) กล่าวถึง ทฤษฎีหรือองค์ประกอบทางการบริหารว่าประกอบไปด้วย 4 M's คือ Man Money Material และ Management ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการบริหาร

สมพงษ์ เกษมสิน (2536, หน้า 91 อ้างถึงใน ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์, 2553, หน้า 17) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบทางการบริหาร (Administrative resources) ที่ใช้ในการบริหาร ที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการจัดการ เพราะเหตุผลว่าในการบริหารงานเกือบทุกประเภท จำเป็นต้องอาศัย คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการจัดการ เป็นองค์ประกอบสำคัญไม่ว่าการบริหารนั้นจะเป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจก็จะมีองค์ประกอบคล้ายกัน

อรุณ บุญมาก (2535, หน้า 23 อ้างถึงใน ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์, 2553, หน้า 17) ได้รวบรวมถึงองค์ประกอบของการบริหารไว้ในหนังสือคู่มือนักบริหารงานสาธารณสุข ไว้ว่า องค์ประกอบของการบริหาร (Administrative factor) ประกอบด้วย 8 ประการ คือ คนหรือบุคลากร เงินหรืองบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ เครื่องจักรตลาด ขวัญและกำลังใจ อำนาจหน้าที่ และเวลา

กรองแก้ว โครตภูเวียง (2543, หน้า 64 อ้างถึงใน ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์, 2553, หน้า 17) ยังไม่มีการกล่าวถึงองค์ประกอบทางการบริหารว่าควรประกอบไปด้วยสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารจัดการ

ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์ (2553, หน้า 17) การบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational management theory) หรือทฤษฎีอุปติการณ์ (Contingency theory) การบริหารในยุคนี้ค่อนข้างเป็นปัจจุบัน ปรัชญาของการบริหารเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากการมองการบริหารในเชิงปรัชญา ไปสู่

การมอง การบริหารในเชิงสภาพข้อเท็จจริง เนื่องจากในปัจจุบันมนุษย์ต้องประสบกับปัญหาอยู่เสมอ มีนักทฤษฎีนำเสนอที่เกี่ยวข้องดังนี้

William (2549, อ้างถึงใน ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์, 2553, หน้า 17-18) เสนอทฤษฎี Z (Z Theory) ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิด คือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการหน้าที่ของผู้บริหาร จึงต้องปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์กร ทฤษฎีนี้มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุ
2. การพัฒนาผู้ได้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ได้บังคับบัญชา
4. การให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทฤษฎีนี้ใช้หลัก 3 ประการ คือ
  - 4.1 คนในองค์กรต้องซื่อสัตย์ต่อกัน
  - 4.2 คนในองค์กรต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
  - 4.3 คนในองค์กรต้องมีความใกล้ชิดความเป็นกันเอง

สรุป การบริหาร หมายถึง ทรัพยากรด้านต่าง ๆ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยผ่านกระบวนการ แผน แผนงาน ขั้นตอนต่าง ๆ ทำให้สามารถเกิดการทำงานร่วมกันได้ และบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มหรือองค์กรได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณ

ความหมายของงบประมาณ

ศศิวิมล มีอำพล (2543, อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์, 2544, หน้า 20) ให้ความหมายของงบประมาณไว้ว่า แผนงานในรูปตัวเลขที่แสดงออกถึงรายละเอียดของการจัดหา และใช้ทรัพยากรในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานในอนาคต และควบคุมการดำเนินงานในปัจจุบัน

ดังนั้น งบประมาณจึงเปรียบเสมือนการทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น งบประมาณจึงเป็นเครื่องมือการเงินชนิดหนึ่งที่ฝ่ายบริหารใช้ในการวางแผนและควบคุม การจัดทำงบประมาณของกิจการจึงต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักขององค์กรรวมทั้งนโยบายและฝ่ายบริหาร โดยทั่วไปงบประมาณเป็นแผนงานการเงิน ซึ่งฝ่ายบริหารใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแต่ละฝ่ายองค์กร รวมทั้งบุคลากรและฝ่ายบริหารจึงมักใช้งบประมาณเพื่อวางแผนให้มีการจัดหาและใช้ทรัพยากรในทุกด้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Sherwood (1964, อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์, 2544, หน้า 27) ให้ความหมายของงบประมาณไว้ว่าแผนเบ็ดเสร็จซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงินแสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึงการประมาณการของการบริหารกิจกรรมโครงการและค่าใช้จ่ายตลอดจนทรัพยากรจำเป็นในการสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วยการกระทำ 3 ขั้นตอน คือ 1. การจัดเตรียม 2. การอนุมัติ 3. การบริหาร

Lynch (1979, อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์, 2544, หน้า 27) ให้ความหมายงบประมาณ คือ แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้โครงการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น มีการประมาณการทรัพยากรที่มีค่าและต้องการที่จะนำมาใช้ มีการเปรียบเทียบการกระทำในอดีตและสิ่งที่ต้องการจะกระทำในอนาคต

Burnstein and Hara (1979, อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์, 2544, หน้า 27) ให้ความหมายงบประมาณ คือ เครื่องมือที่จะทำให้แผนและนโยบายเปลี่ยนเป็นการกระทำหรือกิจกรรมงบประมาณ เป็นทั้งเทคนิคของนโยบายรัฐบาลและงบประมาณเปรียบเสมือนเชื้อเพลิงที่แจกจ่ายไปยังส่วนต่าง ๆ ของระบบ

ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์ (2547, หน้า 10 อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์, 2544, หน้า 27) กล่าวว่า งบประมาณเครื่องมืออย่างหนึ่งที่เป็นเอกสาร แสดงถึงความต้องการของรัฐบาลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งแสดงออกมากในลักษณะแผนงานการเงินและโครงการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณหนึ่ง ๆ โดยที่รัฐบาลได้สัญญาต่อรัฐสภาและประชาชนที่จะใช้จ่ายเงินภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงกัน

อาณัติ สีจันไชย (2550, หน้า 17 อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์, 2544, หน้า 27) กล่าวว่า งบประมาณหมายถึง เอกสารอย่างหนึ่งที่ประกอบด้วยข้อความและตัวเลข ซึ่งเสนอขอรายจ่าย เพื่อรายการและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ข้อความจะพรรณนาถึงรายได้ ค่าใช้จ่าย วัตถุประสงค์ เป็นนโยบายในการปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้นงบประมาณจึงมีความหมายในเรื่องแผนที่จะทำให้ขึ้นไว้ล่วงหน้า ในรูปตัวเลขเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่ได้มาและใช้ไปในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยที่หน่วยงานต้องแสดงถึงการดำเนินงานทั้งหมด ภายในรอบปีหนึ่ง ๆ กล่าวโดยสรุป งบประมาณ หมายถึง แผนการดำเนินงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นประจำปีงบประมาณนั้น ๆ เพื่อแสดงรายรับรายจ่ายตามโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานไว้ล่วงหน้าสำหรับการใช้จ่ายเงิน โดยมีความเชื่อมโยงกับระยะเวลา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้

ความสำคัญของงบประมาณ

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม (2543, หน้า 405) กล่าวถึงความสำคัญของงบประมาณไว้ว่า งบประมาณมีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กร ทั้งในทางเศรษฐกิจ ทางการเมืองโดยสรุป ดังนี้

1. งบประมาณในฐานะที่เป็นเครื่องมือของรัฐบาล นโยบายและสิ่งต่าง ๆ ที่รัฐบาลตั้งใจที่จะทำ เพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาของประเทศ จะถูกกำหนดเป็นแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ในแผนการใช้จ่ายของรัฐบาล และรัฐบาลก็สามารถใช้แผนงานหรือโครงการเหล่านั้น ตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานรัฐบาล เพื่อที่พิจารณาว่าหน่วยงานต่าง ๆ สามารถทำงานบรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด และมีประสิทธิภาพในการทำงานอย่างไร

2. งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศ ทั้งในด้านการวางแผนและการควบคุมการบริหาร

นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์ (2544, หน้า 28 อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์, 2544, หน้า 27) กล่าวถึงความสำคัญของงบประมาณไว้ว่าเป็นแนวโน้มการเพิ่มขึ้น ของงบประมาณรายจ่ายของรัฐ โดยสาเหตุความก้าวหน้าของสังคมและการเปลี่ยนแปลงขอบเขตของธุรกิจเอกชนและรัฐบาล โดยเฉพาะภาครัฐบาลได้มีการขยายตัวของรายจ่ายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

จักรวาล อุงวิษา (2550, หน้า 12 อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์, 2544, หน้า 27) กล่าวถึงความสำคัญของงบประมาณไว้ว่า งบประมาณมีความสำคัญยิ่งในการดำเนินการขององค์กร โดยเฉพาะงบประมาณรายจ่าย หากมีแนวโน้มมากขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ จะเห็นได้ว่างบประมาณมีความสำคัญในการดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพและความมั่นคงเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณตามแบบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกจากการศึกษาความรู้วิชาการสมัยใหม่และความต้องการในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประหยัด (Economy) และการกำกับดูแลที่ดี (Good corporate governance) มีความรับผิดชอบ ความเชื่อถือน่าไว้วางใจได้ความโปร่งใส ความเสมอภาค ความมีจริยธรรม ข้อมูลสารสนเทศที่ดี เพื่อการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานการปฏิบัติการบริหารงบประมาณให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรความสำคัญของงบประมาณ งบประมาณแผ่นดิน เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดกิจกรรมหนึ่งของรัฐบาล เพราะงบประมาณสามารถสนองวัตถุประสงค์หรือความต้องการหลายอย่างได้ในขณะเดียวกัน จนได้รับการขนานนามว่าเป็น เครื่องมืออเนกประสงค์ กล่าวคือ ประการที่หนึ่ง งบประมาณเป็นเอกสารทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เพราะแสดงให้เห็นถึงนโยบายการคลังของรัฐบาลหมายความว่าในการจัดทำ

งบประมาณแผ่นดินนั้น รัฐบาลจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าการเก็บภาษีอากรและการใช้จ่ายของรัฐบาลจะมีผลต่อเศรษฐกิจอย่างไร ประการที่สองงบประมาณ เป็นเครื่องมือสำหรับการวางแผนดำเนินการของรัฐบาล ประการที่สามงบประมาณ เป็นมาตรการที่ฝ่ายนิติบัญญัติใช้ในการควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล ทั้งนี้เนื่องจากว่ารัฐสภาจะต้องให้ความเห็นชอบแก่งบประมาณแผ่นดินที่รัฐบาลเสนอเสียก่อน รัฐบาลจะสามารถใช้เงินตามรายการในงบประมาณนั้นได้

ประการที่สี่งบประมาณ เป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารสำหรับเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ประการที่ห้างบประมาณ เป็นมาตรการที่นักบริหารในระดับสูงจะใช้ในการประสานงาน และ ประการสุดท้ายงบประมาณ เป็นเครื่องมือที่รัฐบาลจะใช้ในการตัดสินใจงานนโยบายต่าง ๆ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่างบประมาณแผ่นดินเป็นแผนการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลในรอบปีหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของทุก ๆ คนในประเทศ แผนใช้จ่ายเงินของรัฐเพื่อให้การบริหารในด้านต่าง ๆ ต่อประชาชนและในขณะเดียวกันก็จะแสดงแผนการหาเงินมาใช้จ่ายตามแผนการดังกล่าวที่ตั้งไว้

กล่าวโดยสรุป งบประมาณมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน หากไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานแล้ว หน่วยงานนั้นย่อมขับเคลื่อนไปข้างหน้าไม่ได้ โดยเฉพาะงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรที่ตั้งไว้เพื่อพัฒนาองค์กร และบุคลากร เพื่อให้ได้องค์กรที่เป็นเลิศ และบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นงบประมาณจึงเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุป งบประมาณ หมายถึง เป็นเครื่องมือทางการเงินชนิดหนึ่ง ซึ่งมีแบบแผนในการดำเนินงานตามแผนงานต่าง ๆ ที่ได้วางเอาไว้ โดยจะรวมถึงแสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ณรงค์ สัจพัน โรจน์ (2538, หน้า 132) กระบวนการดำเนินงานในเรื่องงบประมาณทั้งหมดนี้ อาจแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1. การจัดเตรียมงบประมาณ 2. การอนุมัติงบประมาณ 3. การบริหารงบประมาณ

การจัดเตรียมงบประมาณ

การจัดเตรียมงบประมาณ หมายถึง การจัดเตรียมงบประมาณทั้ง 2 ด้าน คือ งบประมาณรายรับและวงเงินงบประมาณรายจ่ายในขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณยังสามารถแบ่งขั้นตอนออกได้ดังนี้

1. ประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่าย ในการจัดทำงบประมาณประจำปี จะต้องมีการประมาณการรายรับไว้ว่าจะสามารถจัดหารายรับเพื่อใช้เป็นงบประมาณรายจ่ายเป็นจำนวนเงินเท่าใด ซึ่งการกำหนดรายรับ รายจ่าย จะต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมและสมมูล
2. กำหนดแนวนโยบายงบประมาณ คณะผู้บริหารหน่วยงานต้องกำหนดแนวนโยบายงบประมาณ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องที่จะมีต่อนโยบายของหน่วยงานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากงบประมาณที่มีต่อสังคมและด้านอื่นด้วย
3. กำหนดวงเงินของแต่ละหน่วยงาน เมื่อได้รับนโยบายงบประมาณแล้วจะต้องมีการพิจารณากำหนดวงเงินและจัดสรรวงเงินตามแนวนโยบายงบประมาณ
4. หน่วยงานจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ เมื่อหน่วยงานได้รับทราบวงเงินงบประมาณของตัวเองแล้ว ต้องจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยยึดแนวนโยบายงบประมาณที่ได้กำหนดไว้แล้ว
5. คณะกรรมการบริหารงบประมาณและการเงิน พิจารณารายละเอียดงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ ทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นมา โดยพิจารณาด้านความเหมาะสม ความสอดคล้องต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ นโยบายงบประมาณ ความพร้อมของหน่วยงานที่จะปฏิบัติงาน อาจมีการปรับลดงบประมาณได้ ตามความเหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงคำขอของงบประมาณทำเป็นเอกสาร งบประมาณเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ
6. คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ พิจารณาร่างงบประมาณรายจ่าย โดยพิจารณารายละเอียดแผนงาน งาน และโครงการต่าง ๆ ว่าเหมาะสมเพียงใด สมควรอนุมัติหรือไม่

การอนุมัติงบประมาณ

การอนุมัติงบประมาณ หมายถึง การพิจารณางบประมาณที่หน่วยงานเสนอขึ้นมาโดยผู้มีอำนาจในการอนุมัติ งบประมาณ มีอำนาจที่จะวิเคราะห์ ตัดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงงบประมาณได้ แต่ต้องอยู่ภายในวงเงิน งบประมาณที่เสนอมา

การบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน งาน และโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ เพื่อป้องกันการรั่วไหล โดยการควบคุมการเบิกจ่ายเงิน การตรวจสอบ ตามระเบียบที่หน่วยงานกำหนด ซึ่งมีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

1. การทำแผนปฏิบัติการ เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว ให้ทำแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดกิจกรรมที่จะทำและจำนวนเงินที่จะใช้ ในช่วงเวลาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกำลังเงินที่ประมาณการจะได้รับ
2. ดำเนินการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการ โดยการขออนุมัติเงินตามระเบียบของหน่วยงาน
3. การตรวจสอบ เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้ว ต้องมีการตรวจสอบว่าได้ใช้จ่ายเงินไปตามจริงที่เบิกไปหรือไม่ การตรวจสอบจึงเป็นวิธีการสำคัญที่จะควบคุมการบริหารด้านการเงินเป็นไป ตามแผนปฏิบัติการไม่ รั่วไหล และให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบทางการเงิน
4. การรายงาน เป็นวิธีการหนึ่งในการตรวจสอบและประเมินผลให้ มีการรายงานผลงานที่ได้ปฏิบัติไปแล้วเป็นระยะ ๆ เพื่อสามารถทบทวนผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ว่ามีความคืบหน้าไปประการใดและจะต้องใช้เป็นผลในการตั้งงบประมาณในปีต่อไปด้วยการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานด้านงบประมาณที่เน้นวิธีการ ที่เป็นระบบตรงตามพันธกิจขององค์กร เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ โดยมีการประเมินผลสำเร็จอย่างสม่ำเสมอ สามารถเชื่อมโยงทรัพยากรที่ใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตผลลัพธ์ตรงตามเป้าหมายของนโยบาย และวัตถุประสงค์ส่วนการจัดทำแผนงบประมาณ คือ การดำเนินงานของหน่วยงาน ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ โครงสร้างแผนงานและตัวบ่งชี้ความสำเร็จของผลงาน รวมถึงการประมาณการค่าใช้จ่ายล่วงหน้าสำหรับการดำเนินงานอีก 3 ปีงบประมาณ เป็นการประกันว่าหน่วยงานจะสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีเงินมาเพื่อใช้จ่ายและดำเนินการ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดหาเงิน มาใช้จ่าย จะต้องรอรับการจัดสรรเงินจากส่วนกลาง ซึ่งจะส่งผลทำให้ความเป็นอิสระด้านการเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจเกิดขึ้นได้ เพราะเมื่อส่วนกลางได้จัดสรรเงินมาให้ก็จะต้อง เข้าไปควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน ซึ่งก็จะเกิดผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับหนึ่ง ดังนั้น ความเป็นอิสระทางด้านการเงินและการคลัง จึงได้แก่การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณและรายได้เป็นของตนเองโดยมีอำนาจ ในการใช้จ่ายเงินเหล่านั้นได้อย่างอิสระพอสมควร ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองส่วนการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมี งบประมาณและรายได้เป็นของตนเองได้นั้น ก็จะต้องได้รับมอบอำนาจในการจัดเก็บภาษี บางประเภทจากรัฐ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถเก็บภาษีจากประชาชนได้โดยตรง (ผาณิต ฮานาฟี, 2555, หน้า 15)

ละมัย วงศ์อำมาตย์ (2554, หน้า 33-34) ได้กล่าวว่า การตั้งงบประมาณรายจ่ายของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีรายรับเป็นเครื่องมือกำหนดรายจ่าย โดย

1. การจัดทำประมาณการรายรับให้ถือยอดประมาณการให้ใกล้เคียงกับรายรับที่ได้รับจริง ในปีที่ผ่านมา และจำแนกประมาณการรายรับให้เป็นไปตามบัญชีจำแนกประเภทรายรับและรายจ่าย ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ระเบียบกำหนด ประกอบด้วย

- 1.1 รายได้ภาษีอากร
- 1.2 รายได้ที่มีใช้ภาษีอากร
- 1.3 รายได้จากทุน
- 1.4 เงินช่วยเหลือ

2. การตั้งงบประมาณการรายรับให้ถือปฏิบัติตามบัญชีจำแนกประมาณการรายรับที่กำหนดไว้เท่านั้น การเพิ่มประมาณการรายรับใหม่ให้เป็นอำนาจของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

3. การตั้งงบประมาณรายรับเงินอุดหนุนทั่วไป ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปที่คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

วิรัชพัชร ธนากุลจิราวัฒน์ (2551, หน้า 23) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ โดยฝ่ายบริหารจะต้องดำเนินงานและใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์และภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับ การจัดให้มีระบบบัญชีบันทึกรายรับรายจ่าย และการจัดทารายการใช้จ่ายสำหรับฝ่ายนิติบัญญัติ จะตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของฝ่ายบริหารว่าได้ใช้จ่ายเป็นไปตามที่ได้อนุมัติงบประมาณหรือไม่ การบริหารงานงบประมาณถือเป็นขั้นตอนแรกและจะสามารถจัดทำได้จำเป็นต้องทราบจำนวนเงิน ที่มีอยู่หรือทราบถึงรายรับในประมาณการปีนั้น นอกจากนั้นแล้ว ยังต้องใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุมัติ

ในการบริหารงบประมาณ หากงบประมาณรายจ่ายไม่สามารถตอบสนองการดำเนินการได้ เนื่องจากตั้งจ่ายงบประมาณรายจ่ายไม่เพียงพอ ตั้งจ่ายไว้มากเกินไปในบางรายการ แต่บางรายการ ตั้งไว้ไม่พอจ่าย ไม่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้จะต้องมีการปรับแผนการจ่ายเงินงบประมาณ ดังนี้

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และแก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า

1. การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารท้องถิ่น

2. การโอนเงินงบประมาณรายจ่าย ในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือ โอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาท้องถิ่น

3. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงประมาณการรายรับหรืองบประมาณรายจ่าย ให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารท้องถิ่น

4. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงงบประมาณรายจ่าย ในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ก่อสร้าง ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาท้องถิ่น

5. ในกรณีที่มีการเบิกตัดปีไว้ การโอนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงงบประมาณรายการที่ได้เบิกตัดปีไว้ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจให้เบิกตัดปี หรือขยายเวลาดัดปี

6. การใช้เงินสำรองจ่ายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

7. การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จะกระทำได้อต่อเมื่องบประมาณรายจ่ายประจำปีได้รับอนุมัติแล้วไม่พอแก่การใช้จ่าย หรือมีความจำเป็นต้องตั้งจ่ายขึ้นใหม่ทั้งนี้ต้องแสดงให้เห็นงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวด้วยว่าจะจ่ายจากเงินรายได้ที่มีได้ตั้งรับไว้ในประมาณการรายรับหรือจากเงินรายได้ที่เกินยอดรวมทั้งสิ้นของประมาณการรายรับประจำปี

สมปรารถนา พนมอุปถัมภ์ (2553, หน้า 8) กล่าวว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และแก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้การยืมเงินสะสม และการจ่ายขาดเงินสะสม เป็นอำนาจสภาหรือผู้บริหาร แล้วแต่กรณี

การบริหารงบประมาณเริ่มต้นหลังจากที่รัฐสภาได้อนุมัติพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้วรัฐบาลตลอดจนหน่วยงานของรัฐจึงเริ่มกระบวนการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามที่ได้อนุมัติและกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้การบริหารงบประมาณเริ่มจากหน่วยงานของรัฐบาลจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี แผนการใช้จ่ายเงิน และขออนุมัติเงินประจำงวดเสนอต่อสำนักงบประมาณเพื่อให้สำนักงบประมาณอนุมัติเงิน ประจำงวดให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ ที่ขอใช้งบประมาณเข้ามาตามมาตรา 23 ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณพ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้ห้ามมิให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจ่ายเงิน หรือก่อหนี้ผูกพันตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติรายจ่ายงบประมาณเพิ่มเติมจนกว่าจะได้รับอนุมัติเงินประจำงวดแล้ว การเบิกจ่ายงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ของ

รัฐบาลจากสำนักงบประมาณเป็นการเบิกจ่ายเงินผ่านกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังและการจ่ายเงินงบประมาณที่จะเกิดขึ้นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคาร ของรัฐบาลหรือธนาคารพาณิชย์ประจำส่วนภูมิภาคที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลัง นอกจากนี้การบริหารงบประมาณยังเกี่ยวข้องกับเรื่องการกันเงินเหลือมือปี ซึ่งอาจเกิดขึ้นเนื่องจาก ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลไม่สามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณได้ทันปีงบประมาณ รายจ่ายนั้นเงินงบประมาณที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลได้รับในแต่ละปีงบประมาณ มักจะมีการเบิกจ่ายจริงไม่เต็มตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐสภาได้อนุมัติไว้โดยทั่วไป การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการต่าง ๆ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐบาล เมื่อรวมกันแล้ว มักจะไม่ถึงร้อยละ 80 ของจำนวนเงินงบประมาณทั้งหมด ดังนั้น อีกประมาณ ร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่เบิกจ่ายไม่ทันปีงบประมาณจึงมักกลายเป็น เงินงบประมาณรายจ่ายที่ต้องกันไว้เบิกจ่ายเหลือมือปี โดยขออนุมัติกรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง เพื่อกันเงินไว้เบิกเหลือมือปีได้อีก 6 เดือน บางกรณีสามารถกันเงินไว้เบิกเหลือมือปีได้ถึง 1.5 ปี หรือตกเป็นรายได้ของแผ่นดินที่ไม่มีการใช้จ่าย เมื่อจะพิจารณาการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย ที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละปีงบประมาณ จึงต้องพิจารณาทั้งเงินงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลเบิกจ่ายในปีงบประมาณนั้น และงบประมาณรายจ่ายที่เป็นการใช้จ่ายเงิน งบประมาณรายจ่ายจากปีที่ผานมาที่กันมาเบิกจ่ายเหลือมือปีงบประมาณ (ชลลดา เกียรติสุข, 2555, หน้า 19-20)

สรุป การบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมา ประกอบไปด้วย 1. การจัดเตรียมงบประมาณ 2. การอนุมัติงบประมาณ 3. การบริหารงบประมาณ โดยมีกฎหมายต่าง ๆ และระเบียบของกระทรวงมหาดไทยเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่าง ๆ

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ประวัติความเป็นมาของเทศบาลนครแหลมฉบัง

เทศบาลนครแหลมฉบัง ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตาม “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2534” ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 108 ตอนที่ 211 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2534 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2535 โดยยกฐานะพื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลอ่าวอุดม (เดิม) อำเภอศรีราชา (ซึ่งประกอบด้วย 4 ตำบล 19 หมู่บ้าน คือ ตำบลทุ่งสุขลา หมู่ที่ 1 – 12 ตำบลบึง หมู่ที่ 1, 5, 9 และ 10 ตำบลสุรศักดิ์ หมู่ที่ 3, 9 และตำบลหนองขาม หมู่ที่ 11) และพื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลบางละมุง (เดิม) อำเภอบางละมุง (ซึ่งประกอบด้วย พื้นที่บางส่วนของตำบลบางละมุง จำนวน 5 หมู่บ้าน คือ

หมู่ที่ 4, 6, 7, 8 และ 9) รวมเป็น 2 อำเภอ 5 ตำบล 24 หมู่บ้าน ด้วยเหตุผลที่ว่า "เนื่องจากพื้นที่ใน ตำบลทุ่งสุขลาและพื้นที่บางส่วนของตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบลบึง อำเภอศรีราชา และ ตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึก อันเป็นท่าเรือ พาณิชยกรรมหลักของประเทศ ตลอดจนเป็นเขตพัฒนาอุตสาหกรรมและศูนย์พาณิชยกรรม เพื่อการ ส่งออกตาม โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ สมควรจัดตั้งท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดังกล่าวเป็น เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นองค์กรการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่ควบคุมและบังคับ ใช้นโยบายพัฒนาเมือง ตลอดจนเป็นหน่วยงานที่จะให้บริการสังคมแก่ชุมชน และดำเนินกิจการของ อุตสาหกรรมต่าง ๆ กับให้ประชาชนได้ปกครองดูแล และทำนุบำรุงท้องถิ่นของตนตามระบบ เทศบาล"

ต่อมาเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2533 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปลี่ยนแปลงฐานะ เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นเทศบาลนครแหลม ฉบัง โดยให้เหตุผลว่า เทศบาลมีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะ ปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

การจัดตั้งเทศบาลนครแหลมฉบัง

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2532 ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนา พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (กพอ.) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนา ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (อบพ.) โดยมีรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน และอธิบดีกรมการปกครองเป็นอนุกรรมการและเลขานุการมี อำนาจหน้าที่ในการเสนอนโยบายและ แผนงาน แผนการเงินและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาเมืองทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล ตะวันออก ตลอดจนประสานการบริการกำกับดูแลติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาในเขตพื้นที่แหลมฉบัง และมาบตาพุดให้เป็นไปตามนโยบายของ คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (กพอ.)

วันที่ 13 มีนาคม 2533 คณะอนุกรรมการบริหารการพัฒนาชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (อบพ.) ได้มีมติเห็นชอบให้มีการจัดตั้งเทศบาลตำบลแหลม ฉบังพร้อมก่อสร้างศูนย์ราชการฯ เพื่อให้สามารถเปิดบริการประชาชนได้ภายในเดือนมกราคม 2535

วันที่ 29 ตุลาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล ตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2534

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2534 มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งเทศบาลตำบล แหลมฉับ อำเภอสรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ.2534

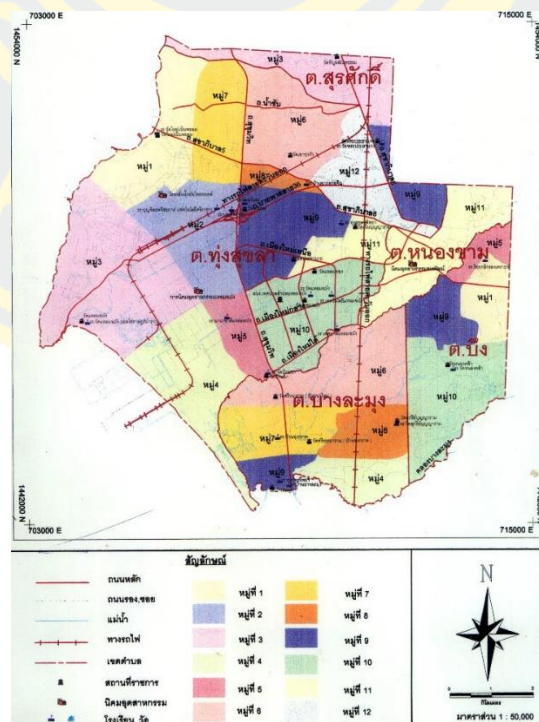
วันที่ 4 ธันวาคม 2534 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง เทศบาลตำบลแหลมฉับ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 211 และให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

วันที่ 3 มกราคม 2535 เทศบาลตำบลแหลมฉับ มีผลบังคับใช้ครบกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ตามที่ราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลแหลมฉับอำเภอสรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2534

พื้นที่ของเทศบาลนครแหลมฉับ

เทศบาลนครแหลมฉับ มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 109.65 ตารางกิโลเมตร แยกเป็น

1. พื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลอ่าวอุดม (เดิม) อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่จำนวน 72.56 ตารางกิโลเมตร หรือ 45,350 ไร่
2. พื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลบางละมุง (เดิม) อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่จำนวน 16.03 ตารางกิโลเมตร หรือ 10,018.75 ไร่
3. พื้นน้ำ (ทะเล) มีพื้นที่จำนวน 21.06 ตารางกิโลเมตร ทางด้านตะวันตกของเขตเทศบาล

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงอาณาเขตของเทศบาลนครแหลมฉับ

พื้นที่โดยทั่วไปเป็นชายฝั่งทะเล อยู่ในเขตการพัฒนาตามโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก หรืออีสเทิร์นซีบอร์ด (Eastern Sea Board) ประกอบด้วย ท่าเรือพาณิชย์ นิคมอุตสาหกรรม เคหะชุมชนของการเคหะแห่งชาติ ชุมชนผู้มีรายได้น้อย โรงเรียน ศูนย์บริการสาธารณสุข สนามเด็กเล่น สนามกีฬา ฯลฯ

ตราสัญลักษณ์ของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ภาพที่ 3 ตราสัญลักษณ์ของเทศบาลนครแหลมฉบัง

เรือ หมายถึง เป็นเมืองท่าเรือพาณิชย์ระหว่างประเทศ

ปล่องไฟ หมายถึง เป็นเมืองอุตสาหกรรม

ภูเขา หมายถึง ที่ตั้งของเทศบาล

ดวงอาทิตย์ หมายถึง ความรุ่งโรจน์

การควบคุมดูแล

ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2534 กำหนดให้เทศบาลตำบลแหลมฉบังอยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งทำให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดอันเกี่ยวกับเทศบาลดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือ ผู้ที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่ง 958/2534 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2534 โดย

กระทรวงมหาดไทยมอบหมายการควบคุมดูแลดังกล่าวข้างต้นให้กับผู้ว่าราชการ จังหวัดชลบุรีเป็นผู้ควบคุมดูแลแทนตามมาตรา 76 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. 2496

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของ เทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มีดังนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการจัดการกำจัดมูล

ฝอยและสิ่งปฏิกูล

4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
10. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
11. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
12. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
13. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
14. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
15. ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น
16. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดา และเด็ก
17. กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
18. การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพและสถาน

บริการอื่น

19. จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
20. จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
21. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
22. การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว
23. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของ เทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย

อำนาจให้แก่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วน
ตำบลมีดังนี้

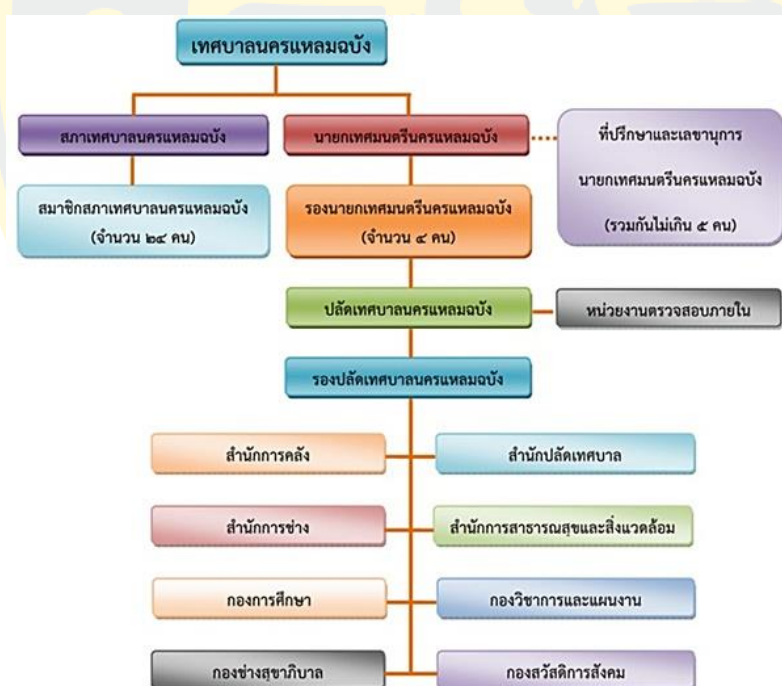
1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
5. การสาธารณูปการ
6. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ
ท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ
และการสาธารณสถานอื่น ๆ
24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง

26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลแหลมฉบังเป็นเทศบาลนครแหลมฉบัง

เทศบาลตำบลแหลมฉบัง ได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็น เทศบาลนครแหลมฉบัง เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2553 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นเทศบาลนครแหลมฉบัง

โครงสร้างการบริหาร

ภาพที่ 4 โครงสร้างการบริหารเทศบาล

ตารางที่ 1 อัตรากำลังพนักงานเทศบาล ณ เดือนตุลาคม 2562

หน่วยงาน	พนักงานเทศบาล (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
สำนักปลัดเทศบาล	30	33	63
สำนักการคลัง	5	37	42
สำนักการช่าง	23	11	34
สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	9	33	42
กองวิชาการและแผนงาน	8	19	27
กองการศึกษา	8	11	19
กองช่างสุขาภิบาล	7	6	13
กองสวัสดิการสังคม	8	18	26
รวมทั้งสิ้น	98	168	266

ข้อมูลรายรับ-รายจ่าย

ปีงบประมาณ 2545

รายรับจริง 329,622,629.14 บาท

รายจ่ายจริง 217,667,561.52 บาท

ปีงบประมาณ 2546

รายรับจริง 474,060,017.30 บาท

รายจ่ายจริง 366,174,590.60 บาท

ปีงบประมาณ 2547

รายรับจริง 431,750,792.33 บาท

รายจ่ายจริง 345,694,052.80 บาท

ปีงบประมาณ 2548

รายรับจริง 445,466,761.83 บาท

รายจ่ายจริง 351,098,038.14 บาท

ปีงบประมาณ 2549

รายรับจริง 554,333,578.73 บาท

รายจ่ายจริง 439,637,486.46 บาท

ปีงบประมาณ 2550

รายรับจริง	584,706,697.50	บาท
------------	----------------	-----

รายจ่ายจริง	466,153,585.25	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2551

รายรับจริง	577,430,329.92	บาท (รวมเงินอุดหนุนฯ)
------------	----------------	-----------------------

รายจ่ายจริง	494,427,210.54	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2552

รายรับจริง	603,240,432.27	บาท (รวมเงินอุดหนุนฯ)
------------	----------------	-----------------------

รายจ่ายจริง	486,200,373.79	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2553

รายรับจริง	753,657,647.89	บาท
------------	----------------	-----

รายจ่ายจริง	425,712,129.35	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2554

รายรับจริง	683,346,014.30	บาท (รวมเงินอุดหนุนฯ)
------------	----------------	-----------------------

รายจ่ายจริง	622,341,500.58	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2555

รายรับจริง	918,305,736.00	บาท (รวมเงินอุดหนุนฯ)
------------	----------------	-----------------------

รายจ่ายจริง	678,322,238.30	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2556

รายรับจริง	945,545,282.20	บาท
------------	----------------	-----

รายจ่ายจริง	874,032,505.79	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2557

รายรับจริง	900,800,000.00	บาท
------------	----------------	-----

รายจ่ายจริง	872,403,536.73	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2558

รายรับจริง	1,198,005,013.25	บาท (รวมเงินอุดหนุนฯ)
------------	------------------	-----------------------

รายจ่ายจริง	1,012,729,576.56	บาท
-------------	------------------	-----

ปีงบประมาณ 2559

รายรับจริง	1,236,610,265.88	บาท (รวมเงินอุดหนุนฯ)
------------	------------------	-----------------------

รายจ่ายจริง	252,651,942.15	บาท
-------------	----------------	-----

ปีงบประมาณ 2560

รายรับจริง	1,257,657,865.06 บาท (รวมเงินอุดหนุนฯ)
------------	--

รายจ่ายจริง	1,093,842,442.26 บาท
-------------	----------------------

ปีงบประมาณ 2561

รายรับจริง	1,388,125,410.62 บาท
------------	----------------------

รายจ่ายจริง	1,156,746,342.45 บาท
-------------	----------------------

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นันทวรรณ ใจสิทธิ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี มีประเด็นการศึกษา คือ ตามขอบข่ายงานบริหารงบประมาณ 5 ด้าน 1. การบริหารงบประมาณ 2. การจัดทำงบประมาณ 3. การอนุมัติงบประมาณ 4. การควบคุมงบประมาณ 5. การตรวจสอบงบประมาณ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษา จำนวน 136 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติพื้นฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกัน ด้านการควบคุมงบประมาณและด้านการตรวจสอบงบประมาณ มีปัญหาในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการควบคุมงบประมาณและด้านการตรวจสอบงบประมาณ มีปัญหาในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อุทัยวรรณ ภูพานไร่ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของบุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขระบบการปฏิบัติด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลต่อผู้บริหาร โดยมีประเด็นการศึกษา คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินการ

คลังที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน จะมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังแตกต่างกัน มีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 24 เทศบาล รวม 235 คน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ Independent t-test และ F-test (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มี ตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิมรวม เป็นทอง (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เทศบาลนครอุบลราชธานี ศึกษากรณีเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานและศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ด้านการเงินและบัญชี เทศบาลนครอุบลราชธานี มีประเด็นการศึกษา คือ ระดับปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในด้านต่าง ๆ และแนวทางที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานการเงินและบัญชีให้ดียิ่งขึ้นต่อไป กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 260 คน ซึ่งได้จากการเทียบสัดส่วนประชากรกับตารางเคร์จี้และมอร์แกน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ หรือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้ t-test และ F-test (ANOVA) ได้ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี ไม่แตกต่างกัน และพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรานี คะหาราช (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลังตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลังตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อเปรียบเทียบเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลัง เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลัง เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลัง โดยมีประเด็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรเทศบาลตำบล ทั้ง 72 แห่ง จำนวน 241 คน ตามการคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ

วิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยใช้สถิติ t-test (Independent Samples) และ f-test (One-way Analysis of Variance : ANOVA) ได้ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรด้านการเงินและการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี ตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลังตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฑาทัย สอาดนัก (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความสามารถในการบริหารงานคลังท้องถิ่น: เทศบาลตำบลหัวสะพาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อศึกษาความสามารถการบริหารงานคลังท้องถิ่น เทศบาลตำบลหัวสะพาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถามกับผลความสามารถการบริหารงานคลัง เทศบาลตำบลหัวสะพาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ประเด็นการศึกษา คือ ระดับความสามารถการบริหารงานคลัง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร เช่น เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อความสามารถการบริหารงานคลัง โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลหัวสะพาน จำนวน 100 คน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงบรรยายด้วยสถิติร้อยละ สถิติมัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t-test และ ANOVA F ได้ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อความสามารถการบริหารงานคลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นรรธพงศ์ ไคร์เครือ และนันทยา บุตรสิน (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง และมีประเด็นการศึกษา คือ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารงานคลัง จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของบุคลากรกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลัง มีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรส่วนการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จำนวน 232 คน โดยการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test และ LSD (Fisher's Least – Significance Difference) และค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของเพียร์สัน ได้ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วารุณี ขำสวัสดิ์ และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี มี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี มีประเด็นการศึกษา คือ เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการงานคลังที่เหมาะสม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง บุคลากรส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 180 คน จากนั้นใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) ได้ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกศวรางค์ ชัยขง, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชี ของเจ้าหน้าที่กองคลัง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชีของเจ้าหน้าที่กองคลังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย มีประเด็นศึกษา คือ ระดับปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชี ของเจ้าหน้าที่กองคลังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของกองคลังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย จำนวน 135 คน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS และสถิติค่าร้อยละ แจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการ t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ได้ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่กองคลังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่มีอายุ ประสบการณ์ แตกต่างกัน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สนอง บุญเพิ่ม, ปราโมทย์ ลำไย และไฉไล ศักดิวิรพงศ์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีประเด็นการศึกษา คือ เปรียบเทียบปัญหาและเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขแนวทางการบริหารงบประมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มและเลือกแบบเจาะจงได้จำนวน 370 คน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างใช้ t-test หรือ F-test ได้ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการการเมือง

ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำหมู่บ้าน ที่มีด้านอายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 สรุปตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน
ด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาล

ชื่อผู้วิจัย (ปีการศึกษา)	ปัจจัยส่วนบุคคลต่าง ๆ (ตัวแปรต้น)			
	อายุ	ระดับการศึกษา	ตำแหน่งงาน	ประสบการณ์การทำงาน
นนทวรรณ ใจสิทธิ (2559)	-	✓	-	✓
อุทัยวรรณ ภูพานไร่ (2551)	-	-	✓	-
กิมราย เป้นทอง (2548)	✓	-	-	-
ปรานี คะหาราช (2559)	-	-	✓	-
ดุจฤทัย สอาดนัก (2560)	-	-	✓	-
นรรธพงษ์ ไคร์เครือ และ นันทยา บุตรสิน (2558)	-	-	✓	✓
วารุณี ขำสวัสดิ์ และ สิทธิเดช สิริสุขะ เกษวารงค์ ยิ่งยง, ธนสุวิทย์ ทับทิมรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ สนอง บุญเพิ่ม, ปราโมทย์ ลำไย และ ไฉไล สักดิวรพงศ์ (2556)	-	-	-	✓
	✓	✓	-	✓

ตารางที่ 3 รายละเอียดการสรุปตัวแปรต้นและตามที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย
1	อายุ	<p>กิมรวย เป้้นทอง (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เทศบาลนครอุบลราชธานี ศึกษากรณีเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>เกษรรงค์ ยิ่งยง, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือ่น้ำคำ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชีของเจ้าหน้าที่กองคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่กองคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>สนอง บุญเพิ่ม, ปราโมทย์ ลำไย และไฉไล ศักดิ์วรพงศ์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอป่าซูน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำหมู่บ้าน ที่มีด้านอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p>
2	ระดับการศึกษา	<p>นนทวรรณ ใจสิทธิ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกัน ด้านการควบคุมงบประมาณและด้านการตรวจสอบงบประมาณ มีปัญหาในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย
ระดับ	การ	สนอง บุญเพิ่ม, ปราโมทย์ ลำไย และ ไฉไล ศักดิ์วรพงศ์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอป่าซาง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำหมู่บ้านที่มีด้านการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3	ตำแหน่งงาน	<p>อุทัยวรรณ ภูพาน ไร่ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>ปรานี คะหาราช (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลังตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรด้านการเงินและการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี ตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลังตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>ดุจฤทัย สอาดนัก (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความสามารถในการบริหารงานคลังท้องถิ่น: เทศบาลตำบลหัวสะพาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลที่มีตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อความสามารถการบริหารงานคลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>นรรธพงศ์ ไคร้เครือ และนันทยา บุตรสิน (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย
4	ประสิทธิภาพการทำงาน	<p>นันทวรรณ ใจสิทธิ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการควบคุมงบประมาณและด้านการตรวจสอบงบประมาณ มีปัญหาในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05</p> <p>นรรธพงศ์ ไคร์เครือ และนันทยา บุตรสิน (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>วารุณี ขำสวัสดิ์ และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>เกศวรางค์ ยิ่งยง, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เจริญน้ำคำ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชี ของเจ้าหน้าที่กองคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่กองคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย
1	ประสบการณ์การทำงาน	สนอง บุญเพิ่ม, ปราโมทย์ ลำไย และไฉไล สักดิพรพงศ์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการการเมือง ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำหมู่บ้าน ที่มีด้านประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 สรุปตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	ประเด็นย่อย	มิติที่จะวัด
ข้อมูลทั่วไป	1. อายุ	1. อายุเต็มเป็นปี
	2. ระดับการศึกษา	2. ระดับการศึกษาสูงสุดที่จบ
	3. ตำแหน่งงาน	3. ตำแหน่งงานที่สังกัดเทศบาลฯ
	4. ประสบการณ์การทำงาน	4. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานอยู่ที่เทศบาลฯ
ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ	การที่พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเตรียมงบประมาณ	1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดเตรียมงบประมาณให้เป็นไปได้ตามระเบียบของทางภาครัฐ
	วางแผนให้มีการจัดหาและใช้ทรัพยากรในทุกด้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดเตรียมงบประมาณที่ดำเนินการเป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่น
		3. ความรู้เกี่ยวกับการตั้งงบประมาณถูกต้องตามหมวดรายจ่ายและประเภทรายจ่าย
		4. ความรู้เกี่ยวกับผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเตรียมงบประมาณในเรื่องต่าง ๆ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร	ประเด็นย่อย	มิติที่จะวัด
ด้านการอนุมัติงบประมาณ	การที่พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีความรู้เกี่ยวกับการอนุมัติงบประมาณ ขั้นตอนการพิจารณางบประมาณ โดยมีผู้มีอำนาจในการอนุมัติงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้เกี่ยวกับการอนุมัติงบประมาณ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางภาครัฐ 2. ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณางบประมาณ 3. ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการอนุมัติงบประมาณ 4. ความรู้เกี่ยวกับผู้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติงบประมาณในเรื่องต่าง ๆ
ด้านการบริหารงบประมาณ	การที่พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนงาน งาน โครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบของทางภาครัฐ 2. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารงบประมาณ หลังจากขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณ 3. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ เช่น การกั้นเงินงบประมาณ, การควบคุม, การตรวจสอบ, การรายงานการเบิกจ่าย, การรายงาน รวมไปถึงการประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ โดยเปิดเผย 4. ความรู้เกี่ยวกับผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงบประมาณในเรื่องต่าง ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล/การดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เสนอผลการแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชาชนและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำนวน 266 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 159 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) และกำหนดโดยใช้สัดส่วนเท่ากัน (Proportional stratified sampling) ตามกลุ่มตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางแสดงการสุ่มในแต่ละกลุ่ม

หน่วยงานที่สังกัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สำนักปลัดเทศบาล	63	38
สำนักการคลัง	42	25
สำนักการช่าง	34	20
สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	42	25
กองวิชาการและแผนงาน	27	16
กองการศึกษา	19	11
กองช่างสุขาภิบาล	13	8
กองสวัสดิการสังคม	26	16
รวมทั้งสิ้น	266	159

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองจากการศึกษาเอกสารกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างแบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลจากพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดของแบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะตรวจสอบรายการ (Check-list) เกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน ของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีทั้งหมด 30 ข้อ ดังนี้

1. การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)	จำนวน 10 ข้อ
2. การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)	จำนวน 10 ข้อ
3. การบริหารงบประมาณ (Budget execution)	จำนวน 10 ข้อ

โดยให้เลือกว่า ใช่หรือไม่ใช่ หากตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

1. การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)

คำถามที่ตอบใช่ 1 คะแนน คือ 1-2, 4-5, 7

คำถามที่ตอบไม่ใช่ 1 คะแนน คือ 3, 6, 8-10

2. การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)

คำถามที่ตอบใช่ 1 คะแนน คือ 3-7

คำถามที่ตอบไม่ใช่ 1 คะแนน คือ 1-2, 8-10

3. การบริหารงบประมาณ (Budget execution)

คำถามที่ตอบใช่ 1 คะแนน คือ 1, 3-7, 9-10

คำถามที่ตอบไม่ใช่ 1 คะแนน คือ 2, 8

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความรู้เกี่ยวกับ

กระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จากนั้นนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการทำวิจัยเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ที่ทำการวิจัยกำหนดนิยามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ประยุกต์ข้อคำถามตามแนวคิดกระบวนการงบประมาณทั้ง 3 ขั้นตอน ของ Sherwood (1964, อ้างถึงใน นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์, 2544, หน้า 27) ประกอบด้วย การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation) การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption) และการบริหารงบประมาณ (Budget execution) มาใช้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้าน งบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังและตรวจสอบเนื้อหาของ แบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเนื้อหาโดยภาพรวมแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

3.1 ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 นางสาวน้ำทิพย์ สิงห์ตาก้อง ปลัดเทศบาล เทศบาลนครแหลมฉบัง

3.3 นายไพรัตน์ เพชรราช ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครแหลมฉบัง

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิเคราะห์ดัชนีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index objective congruence)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความเห็นสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดค่าคะแนนสำหรับการพิจารณาความสอดคล้องดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามนั้นสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

-1 หมายถึง ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้อง

ซึ่งหากผลการคำนวณค่า IOC ในแต่ละข้อมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ แต่ถ้าข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องควรตัดทิ้งหรือแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความยาก (Difficulty) และหาค่าคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยวิธีของ Cronbach's Alpha ได้ค่าความความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามได้ 0.962 ถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงสำนักงานเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือพร้อมแบบสอบถาม ประสานงานกับผู้อำนวยการสำนัก/กอง แต่ละสำนัก/กองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างของเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำนวน 159 ฉบับ ด้วยตนเอง ระหว่าง มกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา 159 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจสอบ ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน

2.3 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ (t-test) พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบ และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์การแปลผลสอบถามวัดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณในแต่ละด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation) ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption) และด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution) และในภาพรวมของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังแบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ โดยใช้แบบอิงเกณฑ์ของ Bloom and others (1965) ดังนี้

หลักเกณฑ์การวัดระดับความรู้ด้วยวิธีอิงเกณฑ์ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้ระดับสูง

คะแนนร้อยละ 40-69 หมายถึง มีความรู้ระดับกลาง

คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 39 หมายถึง มีความรู้ระดับต่ำ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานการศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ 18 ปี ถึง 30 ปี	26	16.35
อายุ 31 ปี ถึง 45 ปี	75	47.17
อายุ 46 ปี ถึง 60 ปี	58	36.48
รวม	159	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 31 ปี ถึง 45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.17 รองลงมามีอายุ 46 ปี ถึง 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.48 และมีอายุ 18 ปี ถึง 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	29	18.24
ปริญญาตรี	89	55.97
สูงกว่าปริญญาตรี	41	25.79
รวม	159	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.97 รองลงมามีระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25.79 และมีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 18.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
ทั่วไป	85	53.46
วิชาการ	53	33.33
อำนวยการ	19	11.95
บริหาร	2	1.26
รวม	159	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งงานในตำแหน่งทั่วไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.46 รองลงมามีตำแหน่งงานในตำแหน่งวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีตำแหน่งงานในตำแหน่งอำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 11.95 และมีตำแหน่งงานในตำแหน่งบริหาร คิดเป็นร้อยละ 1.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	34	21.38
ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี	67	42.14
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	58	36.48
รวม	159	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.14 รองลงมามีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.48 และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.38 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ
ของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง**

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของ
พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ
(Budget preparation)

การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)	ระดับความรู้		รวม (ร้อยละ)
	ตอบถูก	ตอบผิด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. แผนพัฒนาท้องถิ่น คือ แผนใช้เป็นแนวทางใน การจัดทำงบประมาณของเทศบาลฯ	83 (52.20)	76 (47.80)	159 (100.00)
2. งบประมาณรายจ่ายทั่วไปของเทศบาลฯ ประกอบด้วยรายจ่ายงบกลางและรายจ่ายตาม แผนงาน	70 (44.03)	89 (55.97)	159 (100.00)
3. รายจ่ายตามแผนงาน จำแนกออกเป็นสอง ลักษณะ คือ รายจ่ายประจำและรายจ่ายไม่ประจำ	92 (57.86)	67 (42.14)	159 (100.00)
4. รายจ่ายเพื่อการลงทุน ประกอบไปด้วย หมวดค่า ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	84 (52.83)	75 (47.17)	159 (100.00)
5. การตั้งงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลฯ ให้ กระทำตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการจากกระทรวงมหาดไทยกำหนด	92 (57.86)	67 (42.14)	159 (100.00)
6. เงินเดือนของพนักงานเทศบาล ถูกตั้งงบประมาณ อยู่ในหมวดค่าตอบแทน	81 (50.94)	78 (49.06)	159 (100.00)
7. ค่าไฟฟ้า ค่าประปาและน้ำบาดาล ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม ถูกตั้ง งบประมาณอยู่ในหมวดค่าสาธารณูปโภค	88 (55.35)	71 (44.65)	159 (100.00)
8. การตั้งงบประมาณเพื่อขอดำเนินโครงการ ไม่ จำเป็นต้องถูกบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นก็ สามารถตั้งของงบประมาณได้	93 (58.49)	66 (41.51)	159 (100.00)

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)	ระดับความรู้		รวม (ร้อยละ)
	ตอบถูก	ตอบผิด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
9. การตั้งงบประมาณเพื่อขอจัดซื้อครุภัณฑ์ หาก ครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่อยู่ในบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ ของกรมบัญชีกลาง ก็ไม่สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์ ดังกล่าวได้	81 (50.94)	78 (49.06)	159 (100.00)
10. เจ้าหน้าที่งบประมาณมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ งานงบประมาณ ซึ่งเจ้าหน้าที่งบประมาณของ เทศบาลฯ คือ นายกเทศมนตรี	76 (47.80)	83 (52.20)	159 (100.00)

จากตารางที่ 10 ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูกในคำถาม การตั้งงบประมาณเพื่อขอดำเนินโครงการ ไม่จำเป็นต้องถูกบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นก็สามารถตั้งงบประมาณได้ โดยตอบถูกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.49 รองลงมาตอบถูกในคำถาม รายจ่ายตามแผนงาน จำแนกออกเป็นสองลักษณะ คือ รายจ่ายประจำและรายจ่ายไม่ประจำ และคำถาม การตั้งงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลฯ ให้กระทำตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการจากกระทรวงมหาดไทยกำหนด คิดเป็นร้อยละ 57.86 สำหรับคำถาม งบประมาณรายจ่ายทั่วไปของเทศบาลฯ ประกอบด้วยรายจ่ายงบกลางและรายจ่ายตามแผนงาน ตอบผิดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.03

ตารางที่ 11 สรุประดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)

ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)		
ด้านงบประมาณด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับสูง	49	30.82
ความรู้ระดับกลาง	72	45.28
ความรู้ระดับต่ำ	38	23.90
รวม	159	100.00

Max = 10 Min = 1 Mean = 5.28

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.28 รองลงมา มีระดับความรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 30.82

โดยมีคะแนนสูงสุด 10 คะแนน คะแนนต่ำสุด 1 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 5.28 คะแนน

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)

การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)	ระดับความรู้		รวม (ร้อยละ)
	ตอบถูก	ตอบผิด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาเทศบาล	91 (57.23)	68 (42.77)	159 (100.00)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)	ระดับความรู้		รวม (ร้อยละ)
	ตอบถูก	ตอบผิด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
2. การโอนเงินงบประมาณในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารเทศบาล	96 (60.38)	63 (39.62)	159 (100.00)
3. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงประมาณการ รายรับหรืองบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจอนุมัติ ของคณะผู้บริหารเทศบาล	89 (55.97)	70 (44.03)	159 (100.00)
4. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงประมาณการ รายจ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่ ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือ เปลี่ยนแปลงสถานที่ก่อสร้าง ให้เป็นอำนาจอนุมัติ ของสภาเทศบาล	85 (53.46)	74 (46.54)	159 (100.00)
5. ร่างเทศบัญญัติงบประมาณต้องมีรายละเอียดที่ ครบถ้วน เพียงพอต่อการพิจารณาอนุมัติ	86 (54.09)	73 (45.91)	159 (100.00)
6. เจ้าหน้าที่งบประมาณ มีหน้าที่ในการพิจารณา ตรวจสอบ วิเคราะห์ และแก้ไขงบประมาณใน ขั้นต้นก่อน	84 (52.83)	75 (47.17)	159 (100.00)
7. เมื่อคณะผู้บริหารเทศบาลได้พิจารณาอนุมัติตั้ง งบประมาณประจำปีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณ รวบรวมและจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่ายเสนอ ต่อคณะผู้บริหารเทศบาลอีกครั้งหนึ่ง	78 (49.06)	81 (50.94)	159 (100.00)
8. คณะผู้บริหารเทศบาลต้องนำร่างงบประมาณ รายจ่ายนำเสนอต่อสภาเทศบาล ภายในวันที่ 15 ตุลาคม	84 (52.83)	75 (47.17)	159 (100.00)

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)	ระดับความรู้		รวม (ร้อยละ)
	ตอบถูก	ตอบผิด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
9. สภาเทศบาลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบเทศบัญญัติ งบประมาณของเทศบาลฯ ที่จะนำเสนอให้ นายอำเภอพิจารณาอนุมัติ	85 (53.46)	74 (46.54)	159 (100.00)
10. กรณีที่คณะผู้บริหารของเทศบาลฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ไม่สามารถจะนำร่างงบประมาณรายจ่าย ประจำปีเสนอต่อสภาเทศบาลได้ทันภายใน ระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้เสนอขออนุมัติต่อสภา เทศบาล แล้วรายงานให้นายอำเภอทราบ	87 (54.72)	72 (45.28)	159 (100.00)

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูกในคำถาม การโอนเงินงบประมาณในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารเทศบาล โดยตอบถูกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.38 รองลงมาตอบถูกในคำถาม การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 57.23 สำหรับคำถาม เมื่อคณะผู้บริหารเทศบาลได้พิจารณาอนุมัติตั้งงบประมาณประจำปีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อคณะผู้บริหารเทศบาลอีกครั้งหนึ่ง ตอบผิดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.06

ตารางที่ 13 สรุประดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาล
ในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการอนุมัติงบประมาณ
(Budget adoption)

ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ด้านงบประมาณด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับสูง	55	34.59
ความรู้ระดับกลาง	58	36.48
ความรู้ระดับต่ำ	46	28.93
รวม	159	100.00

Max = 10 Min = 0 Mean = 5.44

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.48 รองลงมา มีระดับความรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 34.59

โดยมีคะแนนสูงสุด 10 คะแนน คะแนนต่ำสุด 0 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 5.44 คะแนน

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของ
พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการบริหารงบประมาณ
(Budget execution)

การบริหารงบประมาณ (Budget execution)	ระดับความรู้		รวม (ร้อยละ)
	ตอบถูก	ตอบผิด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว ต้อง ทำแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดกิจกรรมที่จะทำและ จำนวนเงินที่จะใช้ในช่วงเวลาต่าง ๆ ให้เหมาะสม กับกำลังเงินที่ประมาณการจะได้รับ	73 (45.91)	86 (54.09)	159 (100.00)
2. เจ้าหน้าที่งบประมาณแต่เพียงผู้เดียว ที่ต้อง รับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและ เงินนอกงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการ กระทรวงมหาดไทย	75 (47.17)	84 (52.83)	159 (100.00)
3. หัวหน้าหน่วยงานคลังเป็นผู้ช่วยเหลือในการ ควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ	80 (50.31)	79 (49.69)	159 (100.00)
4. เมื่อมีการเบิกจ่ายเงิน ไปแล้ว หน่วยงานต้องมีการ ตรวจสอบว่าได้ใช้จ่ายเงินไปตามที่เบิกจริง	93 (58.49)	66 (41.51)	159 (100.00)
5. เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากมีงบประมาณรายจ่าย เหลืออยู่ แต่มีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินนั้นต่อไป อีก ให้เทศบาลฯ รายงานขออนุมัติกัเงิน งบประมาณ ไปใช้ในปีงบประมาณถัดไปได้	95 (59.75)	64 (40.25)	159 (100.00)
6. การกัเงินงบประมาณ ก่อหนี้ผูกพัน คือ การกั เงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้ทำสัญญากับคู่ค้า/ ผู้รับเหมาบริการเป็นลายลักษณ์อักษรไว้แล้ว	85 (53.46)	74 (46.54)	159 (100.00)

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การบริหารงบประมาณ (Budget execution)	ระดับความรู้		รวม (ร้อยละ)
	ตอบถูก	ตอบผิด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
7. การกั้นเงินงบประมาณ ก่อหนี้ไม่ผูกพัน คือ การกั้นเงินงบประมาณรายจ่ายที่ยังไม่ได้ทำสัญญากับคู่ค้า/ผู้รับเหมาบริการเป็นลายลักษณ์อักษร	92 (57.86)	67 (42.14)	159 (100.00)
8. เทศบาลฯต้องจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้วไปยังนายอำเภอเพื่อทราบ	75 (47.17)	84 (52.83)	159 (100.00)
9. การจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้ว ภายในระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นสุดการประกาศโดยเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนทราบ	80 (50.31)	79 (49.69)	159 (100.00)
10. เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้เทศบาลประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุด นั้น ไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานของเทศบาลฯ	85 (53.46)	74 (46.54)	159 (100.00)

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูกในคำถาม เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากมีงบประมาณรายจ่ายเหลืออยู่ แต่มีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินนั้นต่อไปอีก ให้เทศบาลฯรายงานขออนุมัติกั้นเงินงบประมาณ ไปใช้ในปีงบประมาณถัดไปได้ คิดเป็นร้อยละ 59.75 รองลงมาตอบถูกในคำถาม เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้ว หน่วยงานต้องมีการตรวจสอบว่าได้ใช้จ่ายเงินไปตามที่เบิกจริง คิดเป็นร้อยละ 58.49 สำหรับคำถาม เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว ต้องทำแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดกิจกรรมที่จะทำและจำนวนเงินที่จะใช้ในช่วงเวลาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกำลังเงินที่ประมาณการจะได้รับ ตอบผิดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.91

ตารางที่ 15 สรุประดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงาน
เทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการบริหารงบประมาณ
(Budget execution)

ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ด้านงบประมาณด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับสูง	48	30.19
ความรู้ระดับกลาง	81	50.94
ความรู้ระดับต่ำ	30	18.87
รวม	159	100.00

Max = 10 Min = 0 Mean = 5.24

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของ
พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution)
พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับกลาง
คิดเป็นร้อยละ 50.94 รองลงมา มีระดับความรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 30.19

โดยมีคะแนนสูงสุด 10 คะแนน คะแนนต่ำสุด 0 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 5.24 คะแนน

ตารางที่ 16 สรุปภาพรวมของระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของ
พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ทั้ง 3 ด้าน

ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ด้านงบประมาณ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับสูง	50	31.45
ความรู้ระดับกลาง	66	41.51
ความรู้ระดับต่ำ	43	27.04
รวม	159	100.00

Max = 26 Min = 7 Mean = 16

จากตารางที่ 16 พบว่า ภาพรวมของระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ทั้ง 3 ด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.51 รองลงมา มีระดับความรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 31.45 และมีระดับความรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 27.04

โดยมีคะแนนสูงสุด 26 คะแนน คะแนนต่ำสุด 7 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 16 คะแนน

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานการศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานที่ 1 พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1925.97	2.00	962.99	53.81	.00*
ภายในกลุ่ม	2791.80	156.00	17.90		
รวม	4717.77	158.00			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	อายุ 18 ปี ถึง 30 ปี	อายุ 31 ปี ถึง 45 ปี	อายุ 46 ปี ถึง 60 ปี
อายุ 18 ปี ถึง 30 ปี	10.69	-	3.81	9.51*
อายุ 31 ปี ถึง 45 ปี	14.51		-	5.70*
อายุ 46 ปี ถึง 60 ปี	20.21			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบแบบเชฟเฟ (Scheffe's method) พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ 18 ปี ถึง 30 ปี มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างจาก พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ 46 ปี ถึง 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ 18 ปี ถึง 30 ปี มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณน้อยกว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ 31 ปี ถึง 45 ปี และอายุ 46 ปี ถึง 60 ปี ตามลำดับ

ในขณะที่พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ 46 ปี ถึง 60 ปี มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างจาก พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ 31 ปี ถึง 45 ปี และอายุ 18 ปี ถึง 30 ปี โดยพบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ 46 ปี ถึง 60 ปี มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณมากกว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ 31 ปี ถึง 45 ปี และอายุ 18 ปี ถึง 30 ปี ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2 พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	463.95	2.00	231.97	8.51	.00*
ภายในกลุ่ม	4253.83	156.00	27.27		
รวม	4717.77	158.00			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ต่ำกว่าปริญญาตรี	14.07	-	1.22	4.69*
ปริญญาตรี	15.29		-	3.46*
สูงกว่าปริญญาตรี	18.76			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบแบบเชฟเฟ (Scheffe's method) พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ

แตกต่างจาก พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณน้อยกว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ในขณะที่พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างจาก พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยพบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณมากกว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 3 พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	436.32	3.00	145.44	5.27	.00*
ภายในกลุ่ม	4281.45	155.00	27.62		
รวม	4717.77	158.00			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	$\bar{X}$	ทั่วไป	วิชาการ	อำนวยการ	บริหาร
ทั่วไป	14.85	-	1.40	4.57*	8.15
วิชาการ	16.25		-	3.18	6.75
อำนวยการ	19.42			-	3.58
บริหาร	23.00				-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบแบบเชฟเฟ (Scheffe's method) พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีตำแหน่งงานทั่วไป มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างจากพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีตำแหน่งอำนวยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีตำแหน่งงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณน้อยกว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีตำแหน่งงานวิชาการ อำนวยการ และบริหาร ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 4 พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	248.34	2.00	124.17	4.33	.01*
ภายในกลุ่ม	4469.43	156.00	28.65		
รวม	4717.77	158.00			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's method) ของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	13.65	-	2.61	3.34*
ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี	16.25		-	.73
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	16.98			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบแบบเซฟเฟ (Scheffe's method) พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างจาก พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณน้อยกว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ

ในขณะที่พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างจาก พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี โดยพบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณมากกว่า พนักงานเทศบาล

ในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 25 พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังและเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำนวนทั้งสิ้น 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ สถิติทดสอบ (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ประกอบกับการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ตามลำดับ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี

จากการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพนักงานเทศบาล มีอายุ 31 ปี ถึง 45 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งงานในตำแหน่งทั่วไป และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

โดยระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง เมื่อพิจารณากระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณทั้ง 3 ด้าน เมื่อพิจารณารายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation) ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 58.49 ในคำถาม การตั้งงบประมาณเพื่อขอดำเนินโครงการ ไม่จำเป็นต้องถูกบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นก็สามารถตั้งงบประมาณได้ รองลงมาตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 57.86 ในคำถาม รายจ่ายตามแผนงาน จำแนกออกเป็นสองลักษณะ คือ รายจ่ายประจำและรายจ่ายไม่ประจำ และในคำถาม การตั้งงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลฯ ให้กระทำตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการจากกระทรวงมหาดไทยกำหนด และตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 55.35 ในคำถาม ค่าไฟฟ้า ค่าประปาและน้ำบาดาล ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม ถูกตั้งงบประมาณอยู่ในหมวดค่าสาธารณูปโภค สำหรับตอบผิดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.97 ในคำถาม งบประมาณรายจ่ายทั่วไปของเทศบาลฯ ประกอบด้วยรายจ่ายงบกลางและรายจ่ายตามแผนงาน รองลงมาตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 52.20 ในคำถาม เจ้าหน้าที่งบประมาณมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานงบประมาณ ซึ่งเจ้าหน้าที่งบประมาณของเทศบาลฯ คือ นายกเทศมนตรี

2. ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption) ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 60.38 ในคำถาม การโอนเงินงบประมาณในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอน ไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารเทศบาล รองลงมาตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 57.23 ในคำถาม การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาเทศบาล และตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 55.97 ในคำถาม การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงประมาณการรายรับหรืองบประมาณรายจ่าย ให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารเทศบาล สำหรับตอบผิดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.94 ในคำถาม เมื่อคณะผู้บริหารเทศบาลได้พิจารณาอนุมัติตั้งงบประมาณประจำปีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อคณะผู้บริหารเทศบาลอีกครั้งหนึ่ง รองลงมาตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 47.17 ในคำถาม เจ้าหน้าที่งบประมาณ มีหน้าที่ในการพิจารณาตรวจสอบวิเคราะห์ และแก้ไขงบประมาณในขั้นต้นก่อน และในคำถาม คณะผู้บริหารเทศบาลต้องนำร่างงบประมาณรายจ่ายนำเสนอต่อสภาเทศบาล ภายในวันที่ 15 ตุลาคม

3. ด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution) ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 59.75 ในคำถาม เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากมีงบประมาณรายจ่ายเหลืออยู่ แต่มีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินนั้นต่อไปอีก ให้เทศบาลฯ รายงานขออนุมัติกันเงินงบประมาณ ไปใช้ในปีงบประมาณถัดไปได้ รองลงมาตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 58.49 ในคำถาม เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้ว หน่วยงานต้องมีการตรวจสอบว่าได้ใช้จ่ายเงินไปตามที่เบิกจริง และตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 57.86 ในคำถาม การกันเงินงบประมาณ ก่อหนี้ไม่ผูกพัน คือ การกันเงินงบประมาณรายจ่ายที่ยังไม่ได้ทำสัญญากับคู่ค้า/ผู้รับเหมาบริการเป็นลายลักษณ์อักษร สำหรับตอบผิดมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 54.09 ในคำถาม เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว ต้องทำแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดกิจกรรมที่จะทำและจำนวนเงินที่จะใช้ในช่วงเวลาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกำลังเงินที่ งบประมาณการจะได้รับ รองลงมาตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 52.83 ในคำถาม เจ้าหน้าที่งบประมาณแต่ เพียงผู้เดียว ที่ต้องรับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ เพื่อ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย และ ในคำถาม เทศบาลนครแหลมฉบังต้องจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้ว ไปยังนายอำเภอเพื่อทราบ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ ของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ด้านงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย เรียงตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้าน งบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

จากการวิจัย พบว่า พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีระดับความรู้ เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณอยู่ในระดับกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไป น้อย พบว่า ด้านการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption) มีระดับความรู้ในระดับมากเป็นอันดับ แรก รองลงมา คือ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation) และด้านการบริหาร งบประมาณ (Budget execution) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ คุณฤทัย สอาดนั ก (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความสามารถในการบริหารงานคลังท้องถิ่น: เทศบาลตำบลหัว สะพาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลหัว สะพาน มีความสามารถการบริหารการคลัง ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้าน งบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำแนกตามอายุ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งสามารถอภิปรายผลจำแนกตามตัวแปร อิสระได้ดังนี้

2.1 อายุ: ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของเทศบาลนครแหลมฉบัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ เกศวรวงศ์ ยิ่งยง , ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชี ของเจ้าหน้าที่กองคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กองคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ สนอง บุญเพิ่ม, ปราโมทย์ ลำไย และไฉไล ศักดิวิพงษ์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำหมู่บ้าน ที่มีด้านอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยผู้วิจัยเห็นว่าพนักงานเทศบาลที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน เนื่องจากทัศนคติด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณมีความแตกต่างกันตามแต่ละช่วงอายุของแต่ละบุคคล

2.2 ระดับการศึกษา: ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของเทศบาลนครแหลมฉบัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ นนทวรรณ ใจสิทธิ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และงานวิจัยของ สนอง บุญเพิ่ม, ปราโมทย์ ลำไย และไฉไล ศักดิวิพงษ์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำหมู่บ้าน ที่มีด้านระดับการศึกษา

แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยผู้วิจัยเห็นว่าพนักงานเทศบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะมีระดับความรู้ดีกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี เนื่องจากมีความรู้การพัฒนาที่แตกต่างกันจึงส่งผลให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงานแตกต่างกัน

2.3 ตำแหน่งงาน: ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของเทศบาลนครแหลมฉบัง แตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยวรรณ ภูพานไธ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ปราณี คะหาราช (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลังตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรด้านการเงินและการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี ตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลังตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ จุฑาทย์ สอาดนิก (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความสามารถในการบริหารงานคลังท้องถิ่น: เทศบาลตำบลหัวสะพาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อความสามารถการบริหารงานคลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ นรธพงษ์ ไคร้เครือ และนันทยา บุตรสิน (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่ง แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยผู้วิจัยเห็นว่าพนักงานเทศบาลที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันจะมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน โดยกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณเป็นองค์ความรู้ในการจัดการองค์การที่มีตำแหน่งงานในระดับสูง จะต้องมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้ที่มีตำแหน่งงานในระดับล่างลงมา

2.4 ประสบการณ์การทำงาน: ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้าน

งบประมาณของเทศบาลนครแหลมฉบัง แตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทวรรณ ใจสิทธิ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และงานวิจัยของ นรธพงษ์ ไคร์เครือ และนันทยา บุตรสิน (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ วารุณี จำสวัสต์ และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ เกศวารักษ์ ยิ่งยง, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชี ของเจ้าหน้าที่กองคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กองคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่มีประสบการณ์ แตกต่างกัน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ สนอง บุญเพิ่ม, ปราโมทย์ ลำไย และไฉไล สักดิวงษ์ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการการเมือง ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำหมู่บ้าน ที่มีด้านประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยผู้วิจัยเห็นว่าพนักงานเทศบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันจะมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแตกต่างกัน โดยประสบการณ์การทำงานและระยะเวลาในการปฏิบัติงานราชการ หากพนักงานเทศบาลมีประสบการณ์การทำงานในช่วงเวลา ยาวนาน จะช่วยสั่งสมและเพิ่มพูนระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณให้พนักงานเทศบาลมีระดับความรู้เพิ่มสูงมากขึ้น มากกว่าพนักงานเทศบาลที่มีประสบการณ์การทำงานในช่วงเวลาที่น้อยกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. เทศบาลฯ ควรมีนโยบายการวางแผนทางการเงินในระยะยาว เพื่อเป็นแนวทางหลักในการวางแผนการเงิน ในระยะสั้นให้มีแนวทางไปในทางเดียวกัน และจัดให้มีการเชื่อมโยงระหว่างแผนงานต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งกันในระบบงบประมาณ
2. เทศบาลฯ ควรมีการทบทวนและจัดทำโครงสร้างแผนงานให้สมบูรณ์อยู่เสมอ เพื่อขจัดความซ้ำซ้อนของงานต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโครงสร้างแผนงาน และมีการจัดลำดับความสำคัญขึ้นใหม่ตามสถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
3. เทศบาลฯ ควรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานบางอย่างที่ไม่จำเป็นลงเหลือไว้เฉพาะขั้นตอนที่จำเป็น และพิจารณาคัดหรือยุบเลิกงานที่ไม่มีความจำเป็นหรือไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อจะได้ประหยัดเวลาในการทำงานและจะได้ใช้งบประมาณไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ด้านอื่น

ผู้วิจัยเห็นว่า ในการจัดเตรียมงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและทบทวนโครงสร้างแผนงานอย่างถูกต้องสมบูรณ์ จะช่วยทำให้ขั้นตอนในกระบวนการพิจารณาการใช้งบประมาณไปเป็นอย่างดีรวดเร็ว ส่งผลทำให้กระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณถัดไปในเรื่องของการอนุมัติงบประมาณและการบริหารงบประมาณมีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ส่งเสริมการจัด โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ในเรื่องกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณอย่างน้อยปีงบประมาณละหนึ่งถึงสองครั้ง ซึ่งหน่วยงานภายในของเทศบาลนครแหลมฉบังรับผิดชอบเป็นเจ้าภาพ ในการจัด โครงการฝึกอบรมโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวข้องโดยตรงในกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ เช่น กองวิชาการและแผนงาน และสำนักการคลัง เป็นต้น หรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานภายนอกเข้ามาให้ความรู้ และเปิดโอกาสให้พนักงานเทศบาลทุกคน เดินทางออกไปฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณที่จัดขึ้นภายนอกหน่วยงานเทศบาลฯ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ในกรณีตัวอย่างที่ดีและเป็นข้อควรระวังสำหรับข้อผิดพลาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่น ๆ
2. จัดให้มีคู่มือปฏิบัติการเป็นกรอบการปฏิบัติงาน เพื่อให้ปฏิบัติงานในทุก ๆ หน่วยงานในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง เข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานในกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณที่ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามวัตถุประสงค์ของทั้งองค์กร

3. งบประมาณที่หน่วยงานเสนอมาต้องผ่านการกลั่นกรองจากหน่วยงานขึ้นต้นมาก่อน เป็นอย่างดี เพราะหน่วยงานขึ้นต้นเป็นผู้ที่เสนอและออกแบบโครงสร้างของแผนงานขึ้นมาเอง หน่วยงานขึ้นต้นย่อมจะรู้ถึงรายละเอียดในการดำเนินงานต่าง ๆ ดีกว่าหน่วยงานอื่น ซึ่งหากขาดการกลั่นกรองจากหน่วยงานขึ้นต้นแล้ว จะทำให้แผนงานที่นำมาดำเนินงานด้านงบประมาณเกิดความติดขัด ล้าช้าในกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณและยังส่งผลให้ขาดประสิทธิภาพด้านการเงินในงบประมาณอีกด้วย

ผู้วิจัยเห็นว่า ในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณให้กับพนักงานเทศบาลเป็นประจำและอย่างต่อเนื่อง จะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาระดับความรู้ความเข้าใจให้แก่พนักงานเทศบาลให้มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณที่ถูกต้องและดีเพียงพอ เพราะพนักงานเทศบาลทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณแทบทั้งสิ้น จะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมเท่านั้นเอง หากพนักงานเทศบาลทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณที่ดีมากเพียงพอแล้ว จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุง วางแผนและพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณให้กับพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อให้ทราบถึงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังในเชิงลึกเพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุง วางแผนและพัฒนากระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณให้กับพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กิมรวย เปิ่นทอง. (2548). ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เทศบาลนครอุบลราชธานี ศึกษากรณีเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. (2543). การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกศวรางค์ ยิ่งยง และธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และสุคนธ์ เครือน้ำคำ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบัญชี ของเจ้าหน้าที่กองคลัง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดหนองคาย. วารสารบัณฑิตศึกษา, 10(1), 30-40.
- ชลลดา เกียรติสุข. (2555). พัฒนาการของระบบการจัดทำงบประมาณที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัด: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คุณฤทัย สอาดนัก. (2560). การศึกษาความสามารถในการบริหารงานคลังท้องถิ่น: เทศบาลตำบลหัวสะพาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 7(2), 73-81.
- ทรงสิทธิ์ ประสานศักดิ์. (2553). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เทศบาลนครแหลมฉบัง. (2562). แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565). ชลบุรี: เทศบาลนครแหลมฉบัง.
- นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์. (2544). การงบประมาณ: หลักทฤษฎีและแนววิเคราะห์เชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- นพรัฐพล ศรีบุญนาท. (2555). เทคนิคและการพัฒนา การบริหาร. ชลบุรี : คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นรรธพงศ์ ไคร่เครือ และนันทยา บุตรสิน. (2558). ปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 5(3), 113-121.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). *ทัศนคติ การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ปราณี คหหาราช. (2559). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและการคลังตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ผาณิต ฮานาฟี. (2555). *ปัญหาและแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสุร่าหะยีมินา สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

มนัสนันท์ มีครุฑ. (2542). *ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ละมัย วงศ์อำมาตย์. (2554). *ปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วัชรินทร์ อินทพรหม. (2560). *การปกครองเปรียบเทียบ: ประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย*. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร, 12(1), 176-189.

วารุณี ขำสวัสดิ์ และสิทธิเดช สิริสุขะ. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี*. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 8(1), 565-581.

วิรัตน์ ธนากุลจิราวัฒน์. (2551). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สนอง บุญเพิ่ม และรศ.ปราโมทย์ ลำไย และรศ.ใจไล สักดิรวงศ์. (2556). *ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี*. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 3(1), 65-72.

สมปรารถนา พนมอุปถัมภ์. (2553). *การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สุนันท์ ศลโกสุม. (2524). *การวัดพฤติกรรมด้านความรู้ความคิด*. นครปฐม: โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย.
- อภิษานนท์ ลำดี. (2556). *คุณภาพการให้บริการประชาชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทัยวรรณ ภูพานไร่. (2551). *การศึกษายุทธศาสตร์ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทุมพร ทองอุไร. (2523). *สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดการพวงวัดอุประสงค์ คู่มือ เล่ม 1 : พุทธปริเขต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลใน สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ทุกคำตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิชาการ เพื่อพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

- 1) การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)
- 2) การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)
- 3) การบริหารงบประมาณ (Budget execution)

ขอขอบคุณอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายธรรมวิทย์ เกียรติสมกิจ

นิติศาสตราจารย์โท วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. อายุ

( ) อายุ 18 ปี ถึง 30 ปี

( ) อายุ 31 ปี ถึง 45 ปี

( ) อายุ 46 ปี ถึง 60 ปี

2. ระดับการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี

( ) ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. ตำแหน่งงาน

( ) ทั่วไป

( ) วิชาการ

( ) อำนวยการ

( ) บริหาร

4. ประสบการณ์การทำงาน

( ) น้อยกว่า 5 ปี

( ) ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี

( ) มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของพนักงาน

เทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความตามความคิดของท่าน

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	แผนพัฒนาท้องถิ่น คือ แผนใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณของเทศบาลฯ		
2	งบประมาณรายจ่ายทั่วไปของเทศบาลฯ ประกอบด้วยรายจ่ายงบกลางและรายจ่ายตามแผนงาน		
3	รายจ่ายตามแผนงาน จำแนกออกเป็นสองลักษณะ คือ รายจ่ายประจำและรายจ่ายไม่ประจำ		
4	รายจ่ายเพื่อการลงทุน ประกอบไปด้วย หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง		
5	การตั้งงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลฯ ให้กระทำตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการจากกระทรวงมหาดไทยกำหนด		
6	เงินเดือนของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ถูกตั้งงบประมาณอยู่ในหมวดค่าตอบแทน		
7	ค่าไฟฟ้า ค่าประปาและน้ำบาดาล ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการสื่อสาร และโทรคมนาคม ถูกตั้งงบประมาณอยู่ในหมวดค่าสาธารณูปโภค		
8	การตั้งงบประมาณเพื่อขอดำเนินโครงการ ไม่จำเป็นต้องถูกบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นก็สามารถตั้งของงบประมาณได้		
9	การตั้งงบประมาณเพื่อขอจัดซื้อครุภัณฑ์ หากครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่อยู่ในบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของกรมบัญชีกลาง ก็ไม่สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าวได้		
10	เจ้าหน้าที่งบประมาณมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานงบประมาณ ซึ่งเจ้าหน้าที่งบประมาณของเทศบาลฯ คือ นายกเทศมนตรี		

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาเทศบาล		
2	การโอนเงินงบประมาณในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารเทศบาล		
3	การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงประมาณการรายรับหรืองบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารเทศบาล		
4	การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงประมาณการรายจ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ก่อสร้าง ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาเทศบาล		
5	ร่างเทศบัญญัติงบประมาณต้องมีรายละเอียดที่ครบถ้วน เพียงพอต่อการพิจารณาอนุมัติ		
6	เจ้าหน้าที่งบประมาณ มีหน้าที่ในการพิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์ และแก้ไขงบประมาณในขั้นต้นก่อน		
7	เมื่อคณะผู้บริหารเทศบาลได้พิจารณาอนุมัติตั้งงบประมาณประจำปีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อคณะผู้บริหารอีกครั้งหนึ่ง		
8	คณะผู้บริหารต้องนำร่างงบประมาณรายจ่ายนำเสนอต่อสภาเทศบาล ภายในวันที่ 15 ตุลาคม		
9	สภาเทศบาลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบเทศบัญญัติงบประมาณของเทศบาลฯ ที่จะนำเสนอให้นายอำเภอพิจารณาอนุมัติ		
10	กรณีที่คณะผู้บริหารของเทศบาลฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่สามารถจะนำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาเทศบาลได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้เสนอขออนุมัติต่อสภาเทศบาล แล้วรายงานให้นายอำเภอทราบ		

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ (Budget execution)

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว ต้องทำแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดกิจกรรมที่จะทำและจำนวนเงินที่จะใช้ในช่วงเวลาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกำลังเงินที่ประมาณการจะได้รับ		
2	เจ้าหน้าที่งบประมาณแต่เพียงผู้เดียว ที่ต้องรับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย		
3	หัวหน้าหน่วยงานคลังเป็นผู้ช่วยเหลือในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ		
4	เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้ว หน่วยงานต้องมีการตรวจสอบว่าได้ใช้จ่ายเงิน ไปตามที่เบิกจริง		
5	เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากมีงบประมาณรายจ่ายเหลืออยู่แต่มีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินนั้นต่อไปอีก ให้เทศบาลฯ รายงานขออนุมัติกันเงินงบประมาณ ไปใช้ในปีงบประมาณถัดไปได้		
6	การกันเงินงบประมาณ ก่อหนี้ผูกพัน คือ การกันเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้ทำสัญญากับคู่ค้า/ผู้รับเหมาบริการเป็นลายลักษณ์อักษรไว้แล้ว		
7	การกันเงินงบประมาณ ก่อหนี้ไม่ผูกพัน คือ การกันเงินงบประมาณรายจ่ายที่ยังไม่ได้ทำสัญญากับคู่ค้า/ผู้รับเหมาบริการเป็นลายลักษณ์อักษร		
8	เทศบาลฯต้องจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้วไปยังนายอำเภอเพื่อทราบ		
9	การจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้ว ภายในระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นสุดการประกาศโดยเผยแพร่เปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ		

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ (Budget execution)

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
10	เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้เทศบาลประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดนั้น ไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานของเทศบาลฯ		

เฉลยคำตอบจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของพนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)

คำถามที่ตอบใช่

1. แผนพัฒนาท้องถิ่น คือ แผนใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณของเทศบาลฯ
2. งบประมาณรายจ่ายทั่วไปของเทศบาลฯ ประกอบด้วยรายจ่ายงบกลางและรายจ่ายตามแผนงาน
4. รายจ่ายเพื่อการลงทุน ประกอบไปด้วย หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
5. การตั้งงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลฯ ให้กระทำตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการจากกระทรวงมหาดไทยกำหนด
7. ค่าไฟฟ้า ค่าประปาและน้ำบาดาล ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม ถูกตั้งงบประมาณอยู่ในหมวดค่าสาธารณูปโภค

คำถามที่ตอบไม่ใช่

3. รายจ่ายตามแผนงาน จำแนกออกเป็นสองลักษณะ คือ รายจ่ายประจำและรายจ่ายไม่ประจำ
6. เงินเดือนของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ถูกตั้งงบประมาณอยู่ในหมวดค่าตอบแทน
8. การตั้งงบประมาณเพื่อขอดำเนิน โครงการ ไม่จำเป็นต้องถูกบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นก็สามารถตั้งของงบประมาณได้
9. การตั้งงบประมาณเพื่อขอจัดซื้อครุภัณฑ์ หากครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่อยู่ในบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของกรมบัญชีกลาง ก็ไม่สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าวได้
10. เจ้าหน้าที่งบประมาณมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานงบประมาณ ซึ่งเจ้าหน้าที่งบประมาณของเทศบาลฯ คือ นายเทศมนตรี

เฉลยคำถามที่ตอบไม่ใช่

3. รายจ่ายตามแผนงาน จำแนกออกเป็นสองลักษณะ คือ รายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการลงทุน
6. เงินเดือนของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ถูกตั้งงบประมาณอยู่ในหมวดเงินเดือน (ฝ่ายประจำ)

8. การตั้งงบประมาณเพื่อขอดำเนินโครงการ จำเป็นต้องถูกบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถตั้งของงบประมาณได้

9. การตั้งงบประมาณเพื่อขอจัดซื้อครุภัณฑ์ หากครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่อยู่ในบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของกรมบัญชีกลาง สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าวได้

10. เจ้าหน้าที่งบประมาณมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานงบประมาณ ซึ่งเจ้าหน้าที่งบประมาณของเทศบาลฯ คือ ปลัดเทศบาลฯ

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)

คำถามที่ตอบใช่

3. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงประมาณการรายรับหรืองบประมาณรายจ่ายให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารเทศบาล

4. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงประมาณการรายจ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ก่อสร้าง ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาเทศบาล

5. ร่างเทศบัญญัติงบประมาณต้องมีรายละเอียดที่ครบถ้วน เพียงพอต่อการพิจารณาอนุมัติ

6. เจ้าหน้าที่งบประมาณ มีหน้าที่ในการพิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์ และแก้ไขงบประมาณในขั้นต้นก่อน

7. เมื่อคณะผู้บริหารเทศบาลได้พิจารณาอนุมัติตั้งงบประมาณประจำปีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อคณะผู้บริหารอีกครั้งหนึ่ง

คำถามที่ตอบไม่ใช่

1. การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของสภาเทศบาล

2. การโอนเงินงบประมาณในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะผู้บริหารเทศบาล

8. คณะผู้บริหารต้องนำร่างงบประมาณรายจ่ายนำเสนอต่อสภาเทศบาล ภายในวันที่ 15 ตุลาคม

9. สภาเทศบาลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบเทศบัญญัติงบประมาณของเทศบาลฯ ที่จะนำเสนอให้นายอำเภอพิจารณาอนุมัติ

10. กรณีที่คณะผู้บริหารของเทศบาลฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่สามารถจะนำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาเทศบาลได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้เสนอขออนุมัติต่อสภาเทศบาล แล้วรายงานให้นายอำเภอทราบ

เฉลยคำถามที่ตอบไม่ใช่

1. การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของ**คณะผู้บริหารเทศบาล**
2. การโอนเงินงบประมาณในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ลักษณะปริมาณ คุณภาพเปลี่ยน หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ให้เป็นอำนาจอนุมัติของ**สภาเทศบาล**
8. คณะผู้บริหารต้องนำร่างงบประมาณรายจ่ายนำเสนอต่อสภาเทศบาล ภายใน**วันที่ 15**

สิงหาคม

9. สภาเทศบาลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบเทศบัญญัติงบประมาณของเทศบาลฯ ที่จะนำเสนอให้**ผู้ว่าราชการจังหวัด**พิจารณาอนุมัติ

10. กรณีที่คณะผู้บริหารของเทศบาลฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่สามารถจะนำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาเทศบาลได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้เสนอขออนุมัติต่อสภาเทศบาล แล้วรายงานให้**ผู้ว่าราชการจังหวัด**ทราบ

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ (Budget execution)

คำถามที่ตอบใช่

1. เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว ต้องทำแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดกิจกรรมที่จะทำและจำนวนเงินที่จะใช้ในช่วงเวลาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกำลังเงินที่ประมาณการจะได้รับ

3. หัวหน้าหน่วยงานคลังเป็นผู้ช่วยเหลือในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ

4. เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้ว หน่วยงานต้องมีการตรวจสอบว่าได้ใช้จ่ายเงินไปตามที่เบิกจริง

5. เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากมีงบประมาณรายจ่ายเหลืออยู่ แต่มีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินนั้นต่อไปอีก ให้เทศบาลฯ รายงานขออนุมัติกันเงินงบประมาณ ไปใช้ในปีงบประมาณถัดไปได้

6. การกันเงินงบประมาณ ก่อนนี้ผูกพัน คือ การกันเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้ทำสัญญากับคู่ค้า/ผู้รับเหมาบริการเป็นลายลักษณ์อักษรไว้แล้ว

7. การกันเงินงบประมาณ ก่อนนี้ไม่ผูกพัน คือ การกันเงินงบประมาณรายจ่ายที่ยังไม่ได้ทำสัญญากับคู่ค้า/ผู้รับเหมาบริการเป็นลายลักษณ์อักษร

9. การจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้ว ภายในระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นสุดการประกาศโดยเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนทราบ

10. เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้เทศบาลประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดนั้น ไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานของเทศบาลฯ

คำถามที่ตอบไม่ใช่

2. เจ้าหน้าที่งบประมาณแต่เพียงผู้เดียว ที่ต้องรับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย

8. เทศบาลฯต้องจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้วไปยังนายอำเภอเพื่อทราบ

เฉลยคำถามที่ตอบไม่ใช่

2. คณะผู้บริหารเทศบาลและเจ้าหน้าที่งบประมาณ รับผิดชอบร่วมกันในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย

8. เทศบาลฯต้องจัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้วไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบ

ตารางที่ 26 วิเคราะห์ดัชนีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อความแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง I.O.C.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	+1	+1	+1	1.0
2	+1	+1	+1	1.0
3	+1	+1	+1	1.0
4	+1	+1	+1	1.0
5	+1	+1	+1	1.0
6	+1	+1	+1	1.0
7	+1	+1	+1	1.0
8	+1	+1	+1	1.0
9	+1	+1	+1	1.0
10	+1	+1	+1	1.0
11	+1	+1	+1	1.0
12	+1	+1	+1	1.0
13	+1	+1	+1	1.0
14	+1	+1	+1	1.0
15	+1	+1	+1	1.0
16	+1	+1	+1	1.0
17	+1	+1	+1	1.0
18	+1	+1	+1	1.0
19	+1	+1	+1	1.0
20	+1	+1	+1	1.0
21	+1	+1	+1	1.0
22	+1	+1	+1	1.0
23	+1	+1	+1	1.0
24	+1	+1	+1	1.0
25	+1	+1	+1	1.0
26	+1	+1	+1	1.0

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง I.O.C.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
27	+1	+1	+1	1.0
28	+1	+1	+1	1.0
29	+1	+1	+1	1.0
30	+1	+1	+1	1.0

จากสูตร
$$I.O.C = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ I.O.C. คือ ดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Consistency)

$\sum R$ คือ ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากตารางที่ 26 พบว่าค่าดัชนีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับ
 วัตถุประสงค์จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จากแบบวัดความรู้ 30 ข้อ ผลที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.0 ถือว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ตารางที่ 27 ค่าความยากง่ายแบบวัดความรู้ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)

ผู้ตอบคนที่	แบบวัดความรู้ (ข้อที่)									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
6	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0
12	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0
13	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0
14	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
16	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0
17	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0
18	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
19	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0
20	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
21	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
24	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0
25	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
26	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0
27	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ผู้ตอบคนที่	แบบวัดความรู้ (ข้อที่)									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
16	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0
17	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
20	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
21	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0
22	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0
23	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
24	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1
25	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0
26	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1
27	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
28	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
29	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0
30	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1
R	14	12	8	7	15	9	15	12	12	14
P	0.47	0.40	0.27	0.23	0.50	0.30	0.50	0.40	0.40	0.47

ตารางที่ 29 ค่าความยากง่ายแบบวัดความรู้ด้านการบริหารงบประมาณ (Budget execution)

ผู้ตอบคนที	แบบวัดความรู้ (ข้อที่)									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1
4	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0
5	0	0	1	0	0	1	1	0	1	1
6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
7	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1
8	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0
9	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0
10	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
11	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1
12	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1
13	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1
14	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1
15	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1
16	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
17	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
18	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1
19	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0
20	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1
21	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1
22	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
23	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
25	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0
26	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1
27	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ผู้ตอบคนที่	แบบวัดความรู้ (ข้อที่)									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
28	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
29	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1
30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R	19	17	14	10	11	12	13	6	16	20
P	0.63	0.57	0.47	0.33	0.37	0.40	0.43	0.20	0.53	0.67

จากสูตร
$$P = \frac{R}{N}$$

P คือ ค่าความยากง่าย

R คือ จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก

N คือ จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

จากตารางที่ 27 ถึง 29 ผลจากการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบทั้งหมด 30 ข้อ โดยค่าความยากง่ายมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.67